

VESTNÍK

Národnej banky Slovenska

Čiastka 6

Vydaná dňa 21. marca 2017

Ročník 2017

OZNAMOVACIA ČASŤ

- Odporúčanie** Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 13. marca 2017 č. 1/2017, ktorým sa preberajú prípravné usmernenia o požiadavkách na poisťovne a distribútorov poistenia týkajúcich sa dohľadu nad produktmi a ich správy 83
- Odporúčanie** Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 13. marca 2017 č. 2/2017 ku kapacite technických rezerv a odložených daní absorbovať straty 92
- Odporúčanie** Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 13. marca 2017 č. 3/2017 k uplatňovaniu pasívneho zaistenia k podmodulu úpisovacieho rizika neživotného poistenia 102
- Metodické usmernenie** Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 13. marca 2017 č. 3/2017 ku komunikácii medzi Národnou bankou Slovenska, štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami vykonávajúcimi štatutárny audit bánk 120

ISSN 1335-3365

Čiastka pre verejnosť – 4/2017

Odporúčanie
Útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
z 13. marca 2017 č. 1/2017,

ktorým sa preberajú prípravné usmernenia o požiadavkách na poisťovne a distribútorov poistenia týkajúcich sa dohľadu nad produktmi a ich správy

Národná banka Slovenska týmto odporúčaním preberá prípravné usmernenia Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) o požiadavkách na poisťovne a distribútorov poistenia týkajúcich sa dohľadu nad produktmi a ich správy.

Podľa článku 9 ods. 2 a článku 16 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1094/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (ďalej len „nariadenie o orgáne EIOPA“),¹⁾ orgán EIOPA vydáva tieto prípravné usmernenia príslušným orgánom o tom, ako postupovať v prípravnom období vedúcom k transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/97 z 20. januára 2016 o distribúcii poistenia (ďalej len „IDD“)²⁾ a uplatňovaníu delegovaných aktov plánovaných na jej základe. Prípravné usmernenia boli vydané na účel stanovenia jednotných, efektívnych a účinných postupov dohľadu, pokiaľ ide o mechanizmy dohľadu nad produktmi a ich správy, ako sa stanovuje v článku 25 IDD, a na preklopenie časového obdobia do úplného uplatňovania uvedených ustanovení IDD.

Článok I
Úvod

(1) Mechanizmy dohľadu nad produktmi a ich správy plnia kľúčovú úlohu v ochrane zákazníka zabezpečením toho, aby poisťné produkty spĺňali potreby cieľového trhu a aby sa tak obmedzil zavádzajúci predaj. Sú základným prvkom nových regulačných požiadaviek podľa IDD. Z dôvodu ich relevantnosti z hľadiska ochrany zákazníka je mimoriadne dôležité, aby sa nové požiadavky náležite zaviedli od začiatku a aby sa uplatňovali čo najskôr. Toto je odôvodnenie vydania prípravných usmernení v záujme zabezpečenia toho, aby sa príslušné orgány riadili jednotným a konvergentným prístupom, pokiaľ ide o prípravu vykonávania IDD.

(2) Cieľom prípravných usmernení nie je len podporiť príslušné orgány pri vykonávaní IDD, ale aj dosiahnuť medziodvetvovú jednotnosť. Keďže Európsky orgán dohľadu pre cenné papiere a trhy (ESMA)³⁾ a Európsky orgán pre bankovníctvo (EBA)⁴⁾ už vydali usmernenia

1) Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 48.

2) Ú. v. EÚ L 26, 2.2.2016, s. 19.

3) Technické poradenstvo orgánu ESMA pre Európsku komisiu o delegovaných aktoch týkajúcich sa mechanizmov dohľadu nad produktmi a riadenia produktov v MiFID II: http://www.esma.europa.eu/system/files/2014-1569_final_report_-_esmas_technical_advice_to_the_commission_on_mifid_ii_and_mifir.pdf

4) Usmernenia orgánu EBA o mechanizmoch dohľadu nad produktmi a riadenia produktov pre produkty retailového bankovníctva: https://www.eba.europa.eu/documents/10180/1412678/EBA-GL-2015-18+Guidelines+on+product+oversight+and+Governance_SK.pdf/1b4bd548-de8a-4472-8770-6744e87d8f4d

k mechanizmom dohľadu nad produktmi a riadeniu produktov, cieľom týchto usmernení je zabezpečiť rovnaké podmienky na finančných trhoch a predísť regulačnej arbitráži.

(3) Z dôvodu povahy týchto prípravných usmernení nie je ich zámerom vynútiť opatrenia týkajúce sa presadzovania zo strany príslušných orgánov, ak sa dozvedia o postupoch, ktoré nie sú v úplnom súlade s usmerneniami, ale aby príslušné orgány s účastníkmi trhu prerokovali možné vhodné nápravné opatrenia. Z toho dôvodu je cieľom týchto prípravných opatrení poskytnúť príslušným orgánom podporu a usmernenia v ich prípravných krokoch vedúcich k jednotnému vykonávaniu organizačných požiadaviek, pokiaľ ide o dohľad nad produktmi, a mechanizmov riadenia IDD vo včasnej etape. Takto sa príslušným orgánom umožní zohľadniť očakávanie orgánu EIOPA už vo fáze zavádzania, čím sa zmierni riziko odlišných prístupov na vnútroštátnej úrovni a potreby ďalšieho zladenia v záujme jednotnosti a rovnakých podmienok v členských štátoch neskôr.

(4) Okrem toho orgán EIOPA preskúma prípravné usmernenia po prijatí delegovaných aktov na základe IDD, aby posúdil, v akom rozsahu je potrebné revidovať usmernenia.

(5) Podľa spoločného stanoviska európskych orgánov dohľadu o procesoch výrobcov týkajúcich sa dohľadu nad produktmi a ich riadenia⁵⁾ sa v usmerneniach zohľadňuje odôvodnenie 16 a články 40 a 41 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (ďalej len „Solventnosť II“),⁶⁾ ktorými sa zabezpečuje toto:

- a) „Hlavným cieľom regulácie poistenia a zaistenia a dohľadu nad nimi je riadna ochrana poistníkov a oprávnených osôb....“⁷⁾
- b) „Členské štáty zabezpečia, aby mali orgány dohľadu k dispozícii nevyhnutné prostriedky, zodpovedajúcu odbornosť, kapacity a mandát na dosiahnutie hlavného cieľa dohľadu, ktorým je ochrana poistníkov a oprávnených osôb.“⁸⁾
- c) „Členské štáty zabezpečia, aby správny orgán, riadiaci orgán alebo kontrolný orgán poisťovne alebo zaisťovne niesol konečnú zodpovednosť za dodržiavanie zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení prijatých podľa tejto smernice“⁹⁾
- d) „Členské štáty požadujú od všetkých poisťovní a zaisťovní, aby zaviedli účinný systém riadenia, ktorým sa zabezpečí spoľahlivé a obozretné riadenie činnosti“.¹⁰⁾

(6) V prípravných usmerneniach sa takisto zohľadňujú ustanovenia o mechanizmoch dohľadu nad produktmi a ich riadenia v IDD, ktoré sú stanovené v jej článku 25, v ktorom sa uvádza:

- a) „Poisťovne aj sprostredkovatelia, ktorí vypracúvajú akýkoľvek poistný produkt určený na predaj zákazníkovi, udržiavajú, prevádzkujú a prehodnocujú schvaľovací proces každého poistného produktu alebo podstatných úprav existujúceho poistného produktu pred uvedením na trh alebo distribúciou zákazníkovi.“
- b) „Schvaľovací proces produktu musí byť pre daný poistný produkt vhodný a primeraný jeho povahe.“

5) https://eiopa.europa.eu/Publications/Administrative/JC-2013-77__POG_-_Joint_Position_.pdf

6) Ú. v. L 335, 17.12.2009, s.1.

7) Odôvodnenie 16 Solventnosti II

8) Článok 27 Solventnosti II

9) Článok 40 Solventnosti II

10) Článok 41 ods. 1 prvý podods. Solventnosti II

- c) „Schvaľovací proces produktu musí vymedziť cieľový trh pre každý produkt, zabezpečiť posúdenie všetkých relevantných rizík s ohľadom na takýto vymedzený cieľový trh a zabezpečiť, aby plánovaná distribučná stratégia zodpovedala určenému cieľovému trhu a aby sa prijali primerané opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa poistný produkt distribuoval na určený cieľový trh.“
- d) „Poisťovňa musí rozumieť produktom, ktoré ponúka alebo predáva, a pravidelne ich preverovať, pričom prihliada na akékoľvek udalosti, ktoré by mohli významne ovplyvniť potenciálne riziko pre určený cieľový trh, aby posúdila aspoň to, či produkt naďalej zodpovedá potrebám vymedzeného cieľového trhu a či je plánovaná distribučná stratégia stále vhodná.“
- e) „Poisťovne aj sprostredkovatelia, ktorí vypracúvajú poistné produkty, poskytnú distribútorom všetky príslušné informácie o poistnom produkte a schvaľovacím procese produktu vrátane určeného cieľového trhu poistného produktu.“
- f) „Ak distribútor poistenia poskytuje poradenstvo k poistným produktom alebo ponúka poistné produkty, ktoré sám nevytvára, využíva vhodné mechanizmy na to, aby získal informácie uvedené v piatom pododseku a rozumel vlastnostiam a vymedzenému cieľovému trhu každého poistného produktu.“

(7) Mechanizmy dohľadu nad produktmi a ich správy by sa mali považovať najmä za realizáciu základného cieľa dohľadu nad poistením, najmä ochrany poistníkov a oprávnených osôb, ako sa uvádza v Solventnosti II.

(8) Vzhľadom na svoj účel a ciele majú organizačné mechanizmy uvedené v usmerneniach podstatnú súvislosť so systémom správy a riadenia v rámci Solventnosti II a od spoločností sa ich prostredníctvom vyžaduje, aby mali spoľahlivé a obozretné riadenie činnosti s prístupom založeným na zohľadnení rizík vrátane vhodného systému riadenia rizík. Organizačné mechanizmy, ktorých cieľom je zabezpečiť správny návrh poistných produktov, patria do systému riadenia poisťovne. Usmerneniami sa zavádzajú veľmi explicitné procesy a opatrenia týkajúce sa návrhu, vývoja a monitorovania nových poistných produktov.

(9) V tejto súvislosti sa prostredníctvom IDD zabezpečí podrobná regulácia, v ktorej sa zohľadnia osobitné profily transparentnosti a ochrany zákazníka so zreteľom na návrh produktu, ako aj jeho distribúciu. Na tomto základe majú požiadavky týkajúce sa dohľadu nad produktmi a riadenia produktov svoj základ v Solventnosti II, ako aj v IDD, pričom v nej sa spresňujú požiadavky z hľadiska ochrany zákazníka a dopĺňajú sa požiadavky na distribútorov, ktoré nepatria do rámca rozsahu pôsobnosti Solventnosti II.

(10) Tieto usmernenia sú určené príslušným orgánom. Bez ohľadu na výslovné odkazy na poisťovne a distribútorov poistenia sa tento dokument nemá považovať za ukladajúci akékoľvek priame požiadavky na uvedené finančné inštitúcie. Od finančných inštitúcií sa očakáva, že budú dodržiavať rámec dohľadu alebo regulácie, ktorý uplatňuje ich príslušný orgán.

(11) Mechanizmy opísané v týchto usmerneniach sa týkajú interných procesov, funkcií a stratégií na navrhovanie a uvádzanie produktov na trh, ich monitorovanie a preskúmanie počas ich životného cyklu. Požiadavky sa líšia podľa toho, či regulované subjekty pôsobia ako výrobcovia a/alebo distribútori poistných produktov, a týkajú sa krokov, ako sú:

- (i) vymedzenie cieľového trhu, pre ktorý sa daný produkt považuje za vhodný,
- (ii) vymedzenie segmentov trhu, pre ktoré sa daný produkt nepovažuje za vhodný,

- (iii) vykonávanie produktovej analýzy na posúdenie očakávaných parametrov produktu v rôznych stresových scenároch,
- (iv) vykonávanie preskúmaní produktov s cieľom skontrolovať, či môžu parametre produktu viesť k ujme zákazníka a v prípade, že sa tak stane, prijať opatrenia na zmenu jeho charakteristík a zmiernenie ujmy,
- (v) vymedzenie príslušných distribučných kanálov so zohľadnením charakteristík cieľového trhu a produktu,
- (vi) overenie, či distribučné kanály konajú v súlade s požiadavkami výrobcu týkajúcimi sa dohľadu nad produktmi a ich správou.

(12) Správny, riadiaci alebo dozorný orgán poisťovne je zodpovedný za vytvorenie a následné preskúmania mechanizmov dohľadu nad produktmi a ich správou. Zavedenie mechanizmov dohľadu nad produktmi a ich správou sa však nemá chápať ako zavedenie novej kľúčovej funkcie pre poisťovne. Okrem toho tieto mechanizmy nie sú nevyhnutne spojené s funkciami riadenia rizík, vnútorného auditu, poisťno-matematickou funkciou alebo funkciou dodržiavania súladu s predpismi poisťovní, ako sa stanovuje v Solventnosti II.

(13) Mechanizmy dohľadu nad produktmi a ich správou sú doplnkové k pravidlám uverejňovania pre miesta predaja (ak sa uplatňujú), podľa ktorých sa vyžaduje aktívne uverejňovanie opisu hlavných vlastností produktu, jeho rizík a celkovej ceny produktu, ktorú má uhradiť zákazník, vrátane všetkých súvisiacich poplatkov, nákladov a výdavkov.

(14) Je potrebné, aby boli mechanizmy dohľadu nad produktmi a ich správou primerané k úrovni zložitosti a rizikám týkajúcim sa produktov, ako aj povahe, rozsahu a zložitosti príslušnej činnosti regulovaného subjektu.

(15) Usmernenia sa vzťahujú na mechanizmy, ktoré sa všeobecne uplatňujú na všetky poisťovne a všetkých distribútorov poistenia vrátane akejkoľvek fyzickej alebo právnickej osoby vykonávajúcej činnosť distribúcie poistenia bez ohľadu na otázku, či sú tieto činnosti vykonávané ako hlavná odborná činnosť alebo na doplnkovej báze, nezávislým maklérom alebo viazaným sprostredkovateľom za predpokladu, že patria do rozsahu pôsobnosti IDD. Príslušné orgány by však pri uplatňovaní týchto usmernení mali prijať primeraný prístup zohľadňujúci riziká. Tieto usmernenia sa nevzťahujú na služby alebo produkty, ktoré sú výslovne vyňaté z rozsahu pôsobnosti IDD, ako sú určité činnosti na doplnkovom základe, ktoré sú vymedzené v článku 1 ods. 3, alebo na poisťné produkty, ktorými sa kryjú veľké riziká, ako sa uvádza v článku 25 ods. 4.

(16) Príslušné orgány vynaložia maximálne úsilie na dodržanie súladu s týmito usmerneniami, pokiaľ ide o produkty, ktoré sú novo navrhnuté alebo podstatne zmenené. Príslušné orgány možno budú chcieť zvažovať, že budú vyžadovať od dátumu nadobudnutia účinnosti vnútroštátnych opatrení, ktorými sa vykonávajú tieto usmernenia, dodržiavanie súladu aspoň s usmernením č. 8 (monitorovanie produktov) a usmernením č. 9 (nápravné opatrenie) kapitoly I pre produkty, ktoré sa ešte distribuujú alebo boli uvedené na trh pred daným dátumom.

(17) Pri uplatňovaní týchto usmernení je takisto potrebné, aby príslušné orgány v prípade relevantnosti náležite zohľadnili usmernenia orgánu EIOPA k systému správy a

riadenia podľa Solventnosti II,¹¹⁾ usmernenia orgánu EIOPA k vybavovaniu sťažností poisťovňami,¹²⁾ ako aj usmernenia orgánu EIOPA k vybavovaniu sťažností sprostredkovateľmi poistenia.¹³⁾

(18) Na účely týchto usmernení boli vymedzené tieto pojmy:

- a) Výrobca je poisťovňa a sprostredkovateľ poistenia, ktorí vytvárajú poistné produkty určené na predaj zákazníkovi.
- b) Cieľový trh je skupina (sú skupiny) zákazníkov, pre ktorých výrobca navrhuje produkt.
- c) Distribučná stratégia je stratégia, ktorá sa týka otázky toho, ako sa poistné produkty distribuujú zákazníkovi, najmä či sa produkt má predávať len v prípade, že sa poskytuje poradenstvo.
- d) Produkty sú triedy neživotného poistenia a životného poistenia uvedené v zozname v prílohe I a prílohe II k Solventnosti II.

(19) Pokiaľ nie sú pojmy vymedzené v týchto usmerneniach, ich význam je vymedzený v právnych aktoch, na ktoré sa odkazuje v úvode.

Článok II **Usmernenia**

Kapitola 1 – Prípravné usmernenia pre poisťovne a sprostredkovateľov poistenia, ktorí vytvárajú poistné produkty určené na predaj zákazníkovi

Usmernenie č. 1 – Stanovenie mechanizmov dohľadu nad produktmi a ich správy

- (1) Výrobca stanoví a vykonáva požiadavky týkajúce sa dohľadu nad produktmi a ich správy, ktorými sa stanovujú vhodné opatrenia a postupy zamerané na navrhovanie, monitorovanie, preskúvanie a distribúciu produktov zákazníkovi, ako aj prijímanie opatrení v súvislosti s produktmi, ktoré môžu spôsobiť ujmu zákazníkovi (mechanizmy dohľadu nad produktmi a ich správy).
- (2) Je potrebné, aby boli mechanizmy dohľadu nad produktmi a ich správy primerané k úrovni zložitosti a rizikám týkajúcim sa produktov, ako aj povahe, rozsahu a zložitosti príslušnej činnosti regulovaného subjektu.
- (3) Výrobca má stanoviť mechanizmy dohľadu nad produktmi a ich správy v písomnom dokumente (politika dohľadu nad produktmi a ich správy) a sprístupniť ho svojim príslušným zamestnancom.

Usmernenie č. 2 – Ciele týkajúce sa dohľadu nad produktmi a ich riadením

Cieľom mechanizmov dohľadu nad produktmi a ich správy má byť predchádzanie ujmy zákazníkov a jej zmiernenie, podpora správneho riadenia konfliktov záujmov a ich prostredníctvom sa má zabezpečiť, aby boli náležite zohľadnené ciele, záujmy a vlastnosti zákazníkov.

---

11) Nachádzajú sa tu:

https://eiopa.europa.eu/GuidelinesSII/EIOPA_Guidelines_on_System_of_Governance_SK.pdf#search=system%20of%20governance%20Guidelines

12) Nachádzajú sa tu: <https://eiopa.europa.eu/publications/eiopa-Guidelines/index.html>.

13) Nachádzajú sa tu:

https://eiopa.europa.eu/Publications/Guidelines/EIOPA_GLs_Complaints_Handling_Intermediaries_SK.pdf#search=EIOPA%20GLs%20Complaints%20Handling%20Intermediaries%20SK

Usmernenie č. 3 – Úloha manažmentu

Správny, riadiaci alebo kontrolný orgán výrobcu alebo rovnocenná štruktúra zodpovedná za výrobu poisťných produktov by mala schvaľovať a byť v konečnom dôsledku zodpovedná za stanovenie, zavedenie a následné preskúmania a priebežné interné dodržiavanie súladu s mechanizmami dohľadu nad produktmi a ich správou.

Usmernenie č. 4 – Preskúvanie mechanizmov riadenia produktov a dohľadu nad nimi

Výrobca má pravidelne preskúmať mechanizmy dohľadu nad produktmi a ich správou s cieľom zabezpečiť, aby boli stále platné a aktuálne, a výrobca ich má zmeniť, ak je to vhodné.

Usmernenie č. 5 – Cieľový trh

- (1) Výrobca do svojich mechanizmov dohľadu nad produktmi a ich správou zahrnie vhodné kroky na určenie príslušného cieľového trhu produktu.
- (2) Výrobca má navrhovať a uvádzať na trh len produkty s vlastnosťami a pomocou určených distribučných kanálov, ktoré sú v súlade so záujmami, cieľmi a vlastnosťami cieľového trhu.
- (3) Pri rozhodovaní o tom, či je produkt v súlade so záujmami, cieľmi a vlastnosťami konkrétneho cieľového trhu alebo nie, má výrobca zvážiť úroveň informácií dostupných cieľovému trhu a mieru finančnej spôsobilosti a gramotnosti cieľového trhu.
- (4) Výrobca má takisto identifikovať skupiny zákazníkov, v prípade ktorých sa produkt považuje za pravdepodobne nespĺňajúci ich záujmy, ciele a charakteristiky.

Usmernenie č. 6 – Zručnosti, poznatky a odborné znalosti zamestnancov zapojených do navrhovania produktov

Výrobca má zabezpečiť, aby príslušní zamestnanci zapojení do navrhovania produktov disponovali potrebnými zručnosťami, poznatkami a odbornými znalosťami, aby správne chápali hlavné vlastnosti a charakteristiky produktu, ako aj záujmy, ciele a charakteristiky cieľového trhu.

Usmernenie č. 7 – Testovanie produktov

- (1) Pred uvedením produktu na trh alebo ak sa cieľový trh zmenil, alebo ak sa zavádzajú zmeny existujúceho produktu, má výrobca vykonať vhodné testovanie produktu v prípade potreby s analýzami scenárov. Testovaním produktu sa má posúdiť, či je produkt v súlade s cieľmi cieľového trhu počas životnosti produktu.
- (2) Výrobca by na trh nemal uviesť produkt, ak z výsledkov testovania produktu vyplynie, že produkt nezodpovedá záujmom, cieľom a charakteristikám cieľového trhu.
- (3) Výrobca má vykonávať testovanie produktov kvalitatívnym spôsobom a v prípade potreby vyčísliteľným spôsobom v závislosti od druhu a povahy produktu a súvisiaceho rizika vzniku ujmy zákazníkom.

Usmernenie č. 8 – Monitorovanie produktov

Keď sa produkt distribuje, výrobca by mal priebežne monitorovať, či produkt naďalej zodpovedá záujmom, cieľom a charakteristikám cieľového trhu.

Usmernenie č. 9 – Prostriedok nápravy

- (1) Ak výrobca počas životnosti produktu zistí okolnosti, ktoré súvisia s produktom a spôsobujú riziko ujmy pre zákazníka, výrobca má prijať vhodné opatrenie na zmiernenie tejto situácie a zabrániť opätovnému výskytu ujmy.
- (2) Ak je to vhodné, výrobca by mal o príslušnom prostriedku nápravy bezodkladne informovať zapojených distribútorov a zákazníkov.

Usmernenie č. 10 – Distribučné kanály

- (1) Výrobca si má vybrať distribučné kanály, ktoré sú vhodné pre cieľový trh so zohľadnením osobitných charakteristík produktu.
- (2) Výrobca má vybrať distribútorov s náležitou starostlivosťou.
- (3) Výrobca má distribútorom poskytnúť informácie vrátane podrobností o produktoch na primeranej úrovni, ktoré sú jasné, presné a aktuálne.
- (4) Informácie poskytované distribútorom majú byť dostatočné, aby distribútori mohli:
  - a) pochopiť a náležitým spôsobom uviesť produkt na cieľový trh,
  - b) určiť cieľový trh, pre ktorý je produkt navrhnutý a takisto určiť skupinu zákazníkov, v prípade ktorých sa produkt považuje za pravdepodobne nespĺňajúci ich záujmy, ciele a charakteristiky.
- (5) Výrobca má prijať všetky primerané kroky na monitorovanie toho, aby distribučné kanály konali v súlade s cieľmi požiadaviek výrobcu týkajúcich sa dohľadu nad produktmi a ich správou.
- (6) Výrobca má pravidelne preskúmať, či sa produkt distribuuje zákazníkom, ktorí patria na príslušný cieľový trh.
- (7) Ak sa výrobca domnieva, že distribučný kanál nespĺňa ciele požiadaviek výrobcu týkajúcich sa dohľadu nad produktmi a ich riadenia, výrobca má prijať prostriedky nápravy smerom k distribučnému kanálu.

Usmernenie č. 11 – Outsourcing návrhu produktu

Výrobca si uchováva úplnú zodpovednosť za dodržanie požiadaviek týkajúcich sa dohľadu nad produktmi a ich riadenia, ktoré sú opísané v týchto usmerneniach, ak poverí tretiu osobu navrhovaním produktov v jeho mene.

Usmernenie č. 12 – Zaznamenávanie požiadaviek týkajúcich sa dohľadu na produktmi a ich správou

Všetky opatrenia, ktoré podniká výrobca v súvislosti s požiadavkami týkajúcimi sa dohľadu nad produktmi a ich správou, majú byť riadne zaznamenané, uchovávané na účely kontroly a prístupné príslušným orgánom na požiadanie.

Kapitola 2 – Prípravné usmernenia pre distribútorov poistenia, ktorí distribujú poistné produkty, ktoré nevytvárajú**Usmernenie č. 13 – Stanovenie požiadaviek týkajúcich sa distribúcie produktov**

- (1) Distribútor má stanoviť a vykonávať požiadavky týkajúce sa distribúcie produktov, ktorými sa stanovujú vhodné opatrenia a postupy na zváženie sortimentu produktov a služieb, ktoré distribútor plánuje ponúkať svojim zákazníkom, na preskúmanie požiadaviek týkajúcich sa distribúcie produktov a na získanie všetkých potrebných informácií o produktoch od výrobcov.

- (2) Je potrebné, aby boli požiadavky týkajúce distribúcie produktov primerané k úrovni zložitosti a rizikám týkajúcim sa produktov, ako aj povahe, rozsahu a zložitosti príslušnej činnosti regulovaného subjektu.
- (3) Distribútor má stanoviť požiadavky týkajúce sa distribúcie produktov v písomnom dokumente a sprístupniť ho svojim príslušným zamestnancom.

Usmernenie č. 14 – Ciele požiadaviek týkajúcich sa distribúcie produktov

Cieľom požiadaviek týkajúcich sa distribúcie produktov má byť predchádzanie ujmy zákazníkov a jej zmiernenie, podpora správneho riadenia konfliktov záujmov a majú zabezpečiť, aby boli náležite zohľadnené ciele, záujmy a charakteristiky zákazníkov.

Usmernenie č. 15 – Úloha manažmentu

Správny, riadiaci alebo kontrolný orgán distribútora alebo rovnocenná štruktúra zodpovedná distribúciu poistenia by mala schvaľovať a byť v konečnom dôsledku zodpovedná za stanovenie, zavedenie a následné preskúmania a priebežné interné dodržiavanie požiadaviek týkajúcich sa distribúcie produktov.

Usmernenie č. 16 – Získanie všetkých potrebných informácií o cieľovom trhu od výrobcu

Cieľom požiadaviek distribúcie produktov má byť zabezpečenie toho, aby distribútor získal všetky potrebné informácie od výrobcu o poistnom produkte, procese schvaľovania produktu, cieľovom trhu, aby vedel, pre ktorých zákazníkov je produkt určený, ako aj pre ktorú skupinu (ktoré skupiny) zákazníkov nie je produkt určený.

Usmernenie č. 17 – Získanie všetkých ostatných potrebných informácií o produkte od výrobcu

Cieľom požiadaviek na distribúciu produktu má byť zabezpečenie toho, aby distribútor získal všetky ostatné informácie o produkte od výrobcu, aby si splnil svoje regulačné povinnosti voči zákazníkovi. Patria sem informácie o hlavných charakteristikách produktov, ich rizikách a nákladoch, ako aj okolnosti, ktoré môžu spôsobiť konflikt záujmov na ujmu zákazníka.

Usmernenie č. 18 – Distribučná stratégia

V prípade, že distribútor stanoví distribučnú stratégiu alebo sa ňou riadi, nemala by byť v rozpore s distribučnou stratégiou a cieľovým trhom, ktoré určil výrobca poistného produktu.

Usmernenie č. 19 – Pravidelné preskúmanie požiadaviek týkajúcich sa distribúcie produktov

Distribútor pravidelne preskúma požiadavky týkajúce sa distribúcie produktov, aby zabezpečil, že sú ešte platné a aktuálne, a má ich zmeniť, ak je to vhodné, a to najmä prípadnú distribučnú stratégiu.

Usmernenie č. 20 – Poskytovanie predajných informácií výrobcovi

Distribútor má bezodkladne informovať výrobcu, ak sa dozvie, že produkt nezodpovedá záujmom, cieľom a charakteristikám cieľového trhu alebo ak sa dozvie o iných okolnostiach týkajúcich sa produktu, ktoré zvyšujú riziko ujmy zákazníka.

Usmernenie č. 21 – Dokumentácia

Všetky opatrenia, ktoré podniká distribútor v súvislosti s požiadavkami týkajúcimi sa dohľadu nad produktmi a ich správy, majú byť riadne zaznamenané, uchovávané na účely kontroly a sprístupnené príslušným orgánom na požiadanie.

**Článok III
Účinnosť**

Toto odporúčanie nadobúda účinnosť dňom uverejnenia vo Vestníku Národnej banky Slovenska.

Vladimír Dvořáček v. r.
člen bankovej rady a výkonný riaditeľ
útvary dohľadu nad finančným trhom

Odporúčanie
Útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
z 13. marca 2017 č. 2/2017

ku kapacite technických rezerv a odložených daní absorbovať straty

Národná banka Slovenska, Útvar dohľadu nad finančným trhom, s prihliadnutím na usmernenia¹⁾ Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) v nadväznosti na ustanovenia § 49 ods. 1 písm. c) a § 51 zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o poisťovníctve“) a článkov 83 a 205 až 207 delegovaného nariadenia Európskej komisie (EÚ) č. 2015/35 z 10. októbra 2014, ktorým sa doplňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (ďalej len „delegované nariadenie“) vydáva podľa § 2 ods. 9 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto odporúčanie:

Článok I
Úvod

- (1) Účelom týchto usmernení je vytvoriť dôsledné, efektívne a účinné postupy dohľadu a zabezpečiť všeobecné, jednotné a dôsledné uplatňovanie práva Únie, pokiaľ ide o výpočet úprav kapitálovej požiadavky na solventnosť zohľadňujúcich kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty.
- (2) Usmernenia 1 až 14 sa uplatňujú na individuálne poisťovne a zaistovne, ktoré používajú štandardný vzorec, a v prípade potreby aj na skupiny používajúce štandardný vzorec.
- (3) Usmernenia 15 až 22 sa vzťahujú na skupiny používajúce štandardný vzorec a uplatňujú sa v prípade, keď sa používa metóda 1 buď výlučne, alebo v kombinácii s metódou 2. Keď sa používa výlučne metóda 2, usmernenia 15 až 22 sa neuplatňujú, keďže úprava zohľadňujúca kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty sa nevykonáva dodatočne na úrovni skupiny. V prípade použitia kombinácie metód sa usmernenia vzťahujú len na konsolidovanú časť skupiny.
- (4) Usmernenia sa nevzťahujú na oceňovanie technických rezerv alebo odložené daňové pohľadávky a záväzky v súvahe podľa smernice Solventnosť II, keďže na tieto prvky sa vzťahuje článok 15 delegovaného nariadenia.
- (5) Pojem „odložené dane“ sa v smernici Solventnosť II používa v dvoch kontextoch: po prvé, na opis položiek súvahy podľa smernice Solventnosť II, a po druhé, v súvislosti s výpočtom daňových úprav kapitálovej požiadavky na solventnosť. S cieľom zabrániť nedorozumeniam sa v týchto usmerneniach zavádza pojem „hypotetické odložené dane“ pre položky používané pri výpočte úpravy.
- (6) Na účel týchto usmernení bola vytvorená táto definícia:
Pojem „hypotetické odložené dane“ sa vzťahuje na sumu súčinov všetkých relevantných a významných sadziieb dane a všetkých relevantných a významných zmien týkajúcich sa

---

¹⁾ Usmernenia ku kapacite technických rezerv a odložených daní absorbovať straty z 27.11.2014 (EIOPA-BoS-14/177 SK).

dočasných rozdielov medzi oceňovaním podľa smernice Solventnosť II a oceňovaním na daňové účely vyplývajúcim z bezprostrednej straty uvedenej v článku 207 ods. 1 delegovaného nariadenia. V najjednoduchšom prípade, keď existuje len jedna sadzba dane a všetky straty prispievajú k zmene dočasných rozdielov, budú hypotetické odložené dane predstavovať súčin jednotnej sadzby dane a straty uvedenej v článku 207 ods. 1 delegovaného nariadenia. „Hypotetické odložené dane“ nepredstavujú rozdiel medzi odloženými daňami pred šokom a po šoku. Podnik má posúdiť, ktorú sumu hypotetických odložených daní možno vykázat v súvahe podľa smernice Solventnosť II po utrpení straty v dôsledku šoku.

Článok II Usmernenia

Oddiel I: Úprava zohľadňujúca kapacitu technických rezerv absorbovať straty

Usmernenie 1 – Výpočet základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť

- (1) Pri výpočte vplyvu scenára na základné vlastné zdroje, ako sa uvádza v článku 83 delegovaného nariadenia, poisťovňa alebo zaistovňa:
  - a) ponechá peňažné toky súvisiace s budúcimi dobrovoľnými plneniami bez zmien a nevykoná sa ani zmena ich diskontovania a
  - b) v prípadoch, keď scenár postihuje časovú štruktúru bezrizikovej úrokovej miery, najmä šok na úrovni úrokovej miery, upraví diskontovanie len peňažných tokov súvisiacich s garantovanými plneniami.
- (2) Poisťovňa alebo zaistovňa zohľadní ustanovenie podľa odseku 1 usmernenia 1 pri určovaní budúcich opatrení manažmentu podľa článku 83 ods. 2 písm. a) delegovaného nariadenia.

Usmernenie 2 – Metóda na určenie kapitálovej požiadavky podmodulov základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť

Ak výpočet kapitálovej požiadavky pre modul alebo podmodul základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť je založený na vplyve určitého scenára na základné vlastné zdroje, poisťovňa alebo zaistovňa určí kapitálovú požiadavku na základe čistej základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť, bez toho, aby bolo dotknuté usmernenie 1, takto:

- a) vypočíta sa hodnota budúcich dobrovoľných plnení s vplyvom scenára,
- b) vypočíta sa rozdiel medzi hodnotou budúcich dobrovoľných plnení v súčasnej súvahe ocenennej podľa Solventnosti II ²⁾ a hodnotou uvedenou v písmene a),
- c) pripočíta sa rozdiel z písmena b) k čistej kapitálovej požiadavke pre modul alebo podmodul základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť.

Usmernenie 3 – Vplyv šoku na budúce dobrovoľné plnenia pri výpočte čistej hodnoty

- (1) Vplyv scenára na budúce dobrovoľné plnenia zahrnutých v technických rezervách podľa článku 206 ods. 2 písm. b) delegovaného nariadenia, by mal byť zohľadnený:
  - a) vo vplyve scenára na budúce zisky a
  - b) v budúcich opatreniach manažmentu týkajúcich sa rozdeľovania budúcich dobrovoľných plnení v reakcii na scenár.

---

²⁾ ocenenie ustanovené v § 36 až 44 zákona o poisťovníctve a v článkoch 7 až 61 delegovaného nariadenia

- (2) Pri výpočte čistej základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť sa zohľadnia všetky šoky na úroveň úrokovej miery vrátane všetkých zmien príslušnej časovej štruktúry bezrizikovej úrokovej miery použitej pri diskontovaní peňažných tokov súvisiacich s budúcimi dobrovoľnými plneniami.

Usmernenia 4 – Miery budúcich podielov na výnosoch

Ak predpoklady týkajúce sa budúcich opatrení manažmentu pri výpočte vplyvu scenára na budúce dobrovoľné plnenia podľa článku 206 ods. 2 písm. b) delegovaného nariadenia zahŕňajú zmenu mier budúcich podielov na výnosoch, v predpokladaných zmenách sa zohľadní povaha a rozsah podkladového šoku.

Usmernenie 5 – Opatrenia manažmentu

- (1) Predpoklady o budúcich opatreniach manažmentu týkajúce sa rozdeľovania budúcich dobrovoľných plnení, sa stanovujú tak, aby boli v súlade so súčasnými obchodnými postupmi poisťovne alebo zaistovne.
- (2) Vo výpočte úpravy zohľadňujúcej kapacitu technických rezerv absorbovať straty sa predpoklady o budúcich opatreniach manažmentu stanovujú na úrovni podrobnosti, ktorá odráža všetky významné a relevantné právne, regulačné alebo zmluvné obmedzenia rozdeľovania budúcich dobrovoľných plnení.

Oddiel II: Úprava zohľadňujúca kapacitu odložených daní absorbovať straty – výpočet

Usmernenie 6 – Úroveň podrobnosti výpočtu

Poisťovňa alebo zaistovňa vypočíta úpravu zohľadňujúcu kapacitu odložených daní absorbovať straty na takej úrovni podrobnosti, ktorá odráža všetky významné a relevantné právne predpisy vo všetkých aplikovateľných daňových režimoch.

Usmernenie 7 – Zásady oceňovania a prístupy k oceňovaniu

- (1) Poisťovňa alebo zaistovňa stanoví úpravu zohľadňujúcu kapacitu odložených daní absorbovať straty na základe vplyvu šoku na súvahu ocenenej podľa Solventnosti II a určenia dopadu na výšku daní podniku. Úprava sa určí na základe dočasných rozdielov medzi stresovými hodnotami podľa Solventnosti II a príslušnými údajmi na daňové účely.
- (2) V súlade s požiadavkami článku 15 ods. 1 delegovaného nariadenia pri výpočte kapacity odložených daní absorbovať straty sa zohľadnia všetky aktíva a záväzky, ktoré sú vykázané na účely solventnosti alebo na daňové účely.
- (3) Poisťovňa alebo zaistovňa pri určovaní daňových dopadov straty podľa článku 207 ods. 1 delegovaného nariadenia môže použiť prístup založený na priemerných sadzbách daní, ak preukáže, že tieto priemerné sadzby daní sú stanovené na primeranej úrovni a nedochádza k významnému skresleniu tejto úpravy.

Usmernenie 8 – Pridelovanie strát

- (1) Ak poisťovňa alebo zaistovňa pri určovaní úpravy zohľadňujúcej kapacitu odložených daní absorbovať straty využíva prístup založený na priemerných sadzbách daní v súlade s článkom 207 ods. 1 delegovaného nariadenia, ktorý neodráža všetky významné a relevantné právne predpisy v aplikovateľných daňových režimoch, určí príčinu straty podľa článku 207 ods. 5 delegovaného nariadenia.

- (2) Ak nie sú zohľadnené všetky významné a relevantné právne predpisy v aplikovateľných daňových režimoch, pri určení príčin straty sa strata priradí k položkám súvahy s dostatočnou úrovňou podrobnosti.

Usmernenie 9 – Dohody o prevode ziskov alebo strát

- (1) Ak poisťovňa alebo zaistovňa uzatvorila zmluvnú dohodu o prevode zisku alebo straty na iný podnik, alebo keď je viazaný inými dohodami podľa platných daňových právnych predpisov v členskom štáte (daňové skupiny) alebo dohodami, podľa ktorých k takémuto prevodu dôjde alebo sa má za to, že k nemu dôjde, prostredníctvom kompenzácie týchto strát ziskami iného podniku v súlade s platnými predpismi daňovej konsolidácie v členskom štáte, poisťovňa alebo zaistovňa tieto dohody alebo opatrenia zohľadní pri výpočte úpravy zohľadňujúcej kapacitu odložených daní absorbovať straty.
- (2) Ak sa tak zmluvne dohodne a je pravdepodobné, že strata sa prevedie na iný podnik, alebo ak k takémuto prevodu straty dôjde alebo sa má za to, že k nemu dôjde, prostredníctvom kompenzácie strát ziskami iného podniku (ďalej len „prijímajúci podnik“) po tom, čo podnik (ďalej len „prevádzajúci podnik“) postihne okamžitá strata uvedená v článku 207 ods. 1 delegovaného nariadenia, prevádzajúci podnik by mal vykázat súvisiacu úpravu odloženej dane, pokiaľ výmenou za prevod hypotetickej daňovej straty bude prijatá platba alebo iné plnenie.
- (3) Prevádzajúci podnik vykáže platbu alebo pohľadávku, len pokiaľ možno vykázat úpravu odloženej dane podľa usmernenia 10, ak nedošlo k prevodu straty.
- (4) Prevádzajúci podnik vykáže platbu alebo pohľadávku len vtedy, ak je opatrenie alebo zmluvná dohoda právne účinná a vykonateľná prevádzajúcim podnikom s ohľadom na prevod týchto položiek.
- (5) Ak je hodnota platby alebo pohľadávky podmienená solventnosťou alebo daňovou situáciou prijímajúceho podniku alebo situáciou existujúcej daňovej konsolidácie ako celku, prevádzajúci podnik má svoje ocenenie platby alebo pohľadávky založiť na spoľahlivom odhade hodnoty, ktorá sa očakáva výmenou za prevedenú stratu.
- (6) Prevádzajúci podnik má overiť, že prijímajúci podnik môže splniť svoje záväzky za stresových okolností, najmä v prípade, ak utrpí šok týkajúci sa kapitálovej požiadavky na solventnosť, ak sa na prijímajúci podnik vzťahuje smernica Solventnosť II.
- (7) Prevádzajúci podnik má zohľadniť každú daň splatnú v súvislosti s platbou alebo plnením prijatým v rámci vykázanej sumy hypotetických odložených daní.
- (8) Ak sa na prijímajúci individuálny podnik vzťahuje smernica Solventnosť II, nemá pri výpočte úpravy zohľadňujúcej kapacitu odložených daní absorbovať straty vykázat prevedenú stratu.

Oddiel III: Úprava zohľadňujúca kapacitu odložených daní absorbovať straty – vykazovanie

Usmernenie 10 – Dočasná povaha

Poisťovňa alebo zaistovňa vykáže hypotetické odložené daňové pohľadávky v závislosti od ich dočasnej povahy. Vykázanie má byť založené na tom, do akej miery je v súlade s príslušnými daňovými režimami povolené kompenzovanie. To môže zahŕňať kompenzáciu daňovými záväzkami v minulosti, alebo súčasnými či pravdepodobnými budúcimi daňovými záväzkami.

Usmernenie 11 – Zabránenie dvojitému započítaniu

- (1) Poisťovňa alebo zaistovňa zabezpečí, aby odložené daňové pohľadávky vyplývajúce z okamžitej straty podľa článku 207 ods. 1 delegovaného nariadenia neboli podporené rovnakými odloženými daňovými záväzkami alebo budúcimi zdaniteľnými ziskami, ktoré už boli použité na podporu vykázania odložených daňových pohľadávok na účely oceňovania v súvahe ocenenej podľa Solventnosti II.
- (2) Poisťovňa alebo zaistovňa pri vykazovaní hypotetických odložených daňových pohľadávok v súvahe ocenenej podľa Solventnosti II po stresovej situácii dodržiava zásady uvedené v článku 15 delegovaného nariadenia.

Usmernenie 12 – Vykázanie založené na budúcich ziskoch

- (1) Ak je vykázanie hypotetických odložených daňových pohľadávok podporené posúdením budúceho zdaniteľného zisku, poisťovňa alebo zaistovňa vykáže hypotetické odložené daňové pohľadávky, ak je pravdepodobné, že po okamžitej strate bude disponovať dostatočným budúcim zdaniteľným ziskom.
- (2) Na posúdenie dočasnej povahy hypotetických odložených daňových pohľadávok a časového rozvrhnutia budúcich zdaniteľných ziskov poisťovňa alebo zaistovňa používa vhodné techniky, ktoré spĺňajú tieto požiadavky:
  - a) posúdenie je v súlade s článkom 15 ods. 3 delegovaného nariadenia,
  - b) pri posúdení sa zohľadňujú vyhliadky podniku po okamžitej strate.

Usmernenie 13 – Úľava v prípadoch, keď je preukazovanie použiteľnosti zaťažujúce

Poisťovňa alebo zaistovňa môže abstrahovať od hypotetických odložených daňových pohľadávok pri výpočte úpravy zohľadňujúcej kapacitu absorbovať straty, ak by preukazovanie ich použiteľnosti bolo pre podnik príliš veľkou záťažou.

Usmernenie 14 - Hypotetické odložené daňové záväzky

Bez toho, aby bol dotknutý článok 207 ods. 4 delegovaného nariadenia, poisťovňa alebo zaistovňa do výpočtu úpravy zohľadňujúcej kapacitu odložených daní absorbovať straty začlení aj hypotetické odložené daňové záväzky vyplývajúce s okamžitej straty podľa článku 207 ods. 1 delegovaného nariadenia.

Oddiel IV: Úprava zohľadňujúca kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty na úrovni skupiny – Všeobecné ustanovenia**Usmernenie 15 – Rozsah pôsobnosti**

Poisťovne a zaistovne s účasťou, holdingové poisťovne alebo zmiešané finančné holdingové spoločnosti majú uplatniť úpravu zohľadňujúcu kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty, ak sa na časť konsolidovaných údajov určených v súlade s článkom 335 ods. 1 písm. a), b) a c) delegovaného nariadenia použije metóda 1 alebo kombinácia metód.

Oddiel V: Úprava zohľadňujúca kapacitu technických rezerv absorbovať straty na úrovni skupiny**Usmernenie 16 – Scenáre**

Ak v rámci výpočtu kapitálovej požiadavky na solventnosť podľa štandardného vzorca je potrebné vybrať medzi alternatívnymi scenármi, výber sa má uskutočniť na úrovni skupiny. Na odvodenie kapacity technických rezerv absorbovať straty v podmoduloch skupinového výpočtu sa má pre každú poisťovňu a zaistovňu konsolidovanú v súlade s článkom 335 ods. 1

písm. a), b) a c) delegovaného nariadenia, vypočítať scenár relevantný pre skupinu s využitím vzorca podľa usmernenia 17.

Usmernenie 17 – Výpočet čistej základnej kapitálovej požiadavky na solventnosť

(1) Pri stanovovaní kapacity technických rezerv absorbovať straty na úrovni podmodulov pre skupinu poisťovňa a zaisťovňa s účasťou, holdingová poisťovňa alebo zmiešaná finančná holdingová spoločnosť odvodí čistú kapitálovú požiadavku na solventnosť na úrovni podmodulov pre skupinu podľa tohto vzorca s ohľadom na schopnosť technických rezerv absorbovať straty každej poisťovne a zaisťovne, ktorá je konsolidovaná v súlade s článkom 335 ods. 1 písm. a), b) a c) delegovaného nariadenia, v prípade potreby prepočítanej na základe relevantného scenára:

$$netSCR_{podmodul}^{skupinový} = grossSCR_{podmodul}^{skupinový} +$$

$$- \sum_{solo} \alpha^{solo} (grossSCR_{podmodul}^{solo} - netSCR_{podmodul}^{solo}) \bullet \min(1; \frac{FDB^{solo}}{grossSCR^{solo} - netSCR^{solo}})$$

kde:

- α^{solo} predstavuje percento použité na zostavenie konsolidovaných účtov,
  - FDB^{solo} predstavuje celkovú sumu FDB na individuálnej úrovni, v prípade potreby upravenú pre transakciu v rámci skupiny podľa článku 339 ods. 2 delegovaného nariadenia;
  - $netSCR_{podmodul}^{solo}$ a $grossSCR_{podmodul}^{solo}$ sa stanovujú podľa usmernenia 16,
  - $grossSCR^{solo}$ a $netSCR^{solo}$ predstavujú súhrnnú hodnotu $netSCR_{podmodul}^{solo}$ a $grossSCR_{podmodul}^{solo}$ pre každú poisťovňu a zaisťovňu, s využitím buď náležitých korelačných matíc štandardného vzorca, alebo schváleného vnútorného modelu.
- (2) Hodnota nBSCR podľa článku 206 ods. 1 delegovaného nariadenia sa odvodí buď pomocou korelačných matíc štandardného vzorca, alebo pomocou schváleného vnútorného modelu. Hodnota budúcich dobrovoľných plnení podľa článku 206 ods. 1 delegovaného nariadenia má zodpovedať časti budúcich dobrovoľných plnení, ktoré súvisia s časťou konsolidovaných údajov stanovených v súlade s článkom 335 ods. 1 písm. a), b) a c) delegovaného nariadenia.

Usmernenie 18 – Transakcie v rámci skupiny

Ak sa pri príprave konsolidovaných údajov upravuje najlepší odhad technických rezerv individuálnej poisťovne alebo zaisťovne, a to časť súvisiaca s budúcimi dobrovoľnými plneniami, vzhľadom na transakcie v rámci skupiny podľa článku 339 ods. 2 delegovaného nariadenia, celková suma budúcich dobrovoľných plnení na úrovni skupiny sa primerane upraví.

Usmernenie 19 – Horná hranica

Úprava zohľadňujúca schopnosť technických rezerv absorbovať straty na úrovni skupiny nesmie prekročiť sumu úprav zohľadňujúcich schopnosť technických rezerv absorbovať straty individuálnych poisťovní a zaisťovní konsolidovaných podľa článku 335 ods. 1 písm. a), b) a c) delegovaného nariadenia.

Usmernenie 20 – Alternatívny výpočet

- (1) Ak v rámci skupiny existuje prijateľná úroveň homogenity medzi budúcimi dobrovoľnými plneniami poisťovne a zaist'ovne s účasťou a individuálnych poisťovní a zaist'ovní, ktoré sú konsolidované podľa článku 335 ods. 1 písm. a), b) a c) delegovaného nariadenia, poisťovňa alebo zaist'ovňa s účasťou, holdingová poisťovňa alebo zmiešaná finančná holdingová spoločnosť vypočíta alternatívne k výpočtu navrhnutom v usmernení 17 kapacitu technických rezerv absorbovať straty na úrovni skupiny podľa usmernenia 21.
- (2) Poisťovňa alebo zaist'ovňa s účasťou alebo holdingová poisťovňa majú byť schopné dokázať orgánu dohľadu nad skupinou, že v súlade činnosťou skupiny a rizikovým profilom je v rámci skupiny zabezpečená prijateľná úroveň homogenity medzi budúcimi dobrovoľnými plneniami.

Usmernenie 21 – Alternatívny výpočet

Poisťovňa alebo zaist'ovňa s účasťou, holdingová poisťovňa alebo zmiešaná finančná holdingová spoločnosť vypočíta úpravu zohľadňujúcu kapacitu technických rezerv absorbovať straty v súlade s usmernením 20 podľa tohto vzorca:

$$\text{kde: } Adj_{TP}^{skupina} = \frac{SCR^{diverzifikované*}}{\sum_{solo} \alpha^{solo} SCR^{solo*}} \times \sum_{solo} \alpha^{solo} Adj_{TP}^{solo}$$

- Adj_{TP}^{solo} je úprava zohľadňujúca kapacitu technických rezerv absorbovať straty každej individuálnej poisťovne a zaist'ovne konsolidovanej podľa článku 335 ods. 1 písm. a), b) a c) delegovaného nariadenia,
- α^{solo} predstavuje percento použité na zostavenie konsolidovaných účtov,
- pomer $\frac{SCR^{diverzifikované*}}{\sum_{solo} \alpha^{solo} SCR^{solo*}}$ predstavuje proporcionálnu úpravu z dôvodu účinkov diverzifikácie na úrovni skupiny, a najmä čitateľ $SCR^{diverzifikované*}$ ³⁾ je kapitálová požiadavka na solventnosť vypočítaná na základe konsolidovaných údajov podľa článku 336 písm. a) delegovaného nariadenia, ale pred úpravou zohľadňujúcou kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty; Menovateľ SCR^{solo*} je kapitálová požiadavka na solventnosť pred úpravou zohľadňujúcou kapacitu technických rezerv a odložených daní absorbovať straty každej individuálnej poisťovne a zaist'ovne konsolidovanej podľa článku 335 ods. 1 písm. a), b) a c) delegovaného nariadenia.

³⁾ $SCR^{diverzifikované*}$ sa rovná tejto sume, v prípade použitia štandardného vzorca:
 $SCR^{diverzifikované*} = BSCR^{diverzifikované} + SCR^{diverzifikované}_{operačné}$.

Oddiel VI: Úprava zohľadňujúca kapacitu odložených daní absorbovať straty na úrovni skupiny

Usmernenie 22 – Výpočet

Poisťovňa alebo zaisťovňa s účasťou, holdingová poisťovňa alebo zmiešaná finančná holdingová spoločnosť vypočíta úpravu zohľadňujúcu kapacitu odložených daní absorbovať straty podľa tohto vzorca:

$$\text{kde: } Adj_{DT}^{\text{skupina}} = \frac{SCR^{\text{diverzifikované}^*}}{\sum_{\text{solo}} \alpha^{\text{solo}} SCR^{\text{solo}^*}} \times \sum_{\text{solo}} \alpha^{\text{solo}} Adj_{DT}^{\text{solo}}$$

- α^{solo} predstavuje percento použité na zostavenie konsolidovaných účtov,
- Adj_{DT}^{solo} je individuálna úprava zohľadňujúca účinok odložených daní týkajúci sa absorbovania straty každej individuálnej poisťovne a zaisťovne konsolidovanej podľa článku 335 ods. 1 písm. a), b) a c) delegovaného nariadenia,
- $SCR^{\text{solo}^{**}}$ je kapitálová požiadavka na solventnosť po úprave zohľadňujúcej kapacitu technických rezerv absorbovať straty a pred úpravou zohľadňujúcou kapacitu odložených daní absorbovať straty každej individuálnej poisťovne a zaisťovne konsolidovanej podľa článku 335 ods. 1 písm. a), b) a c) delegovaného nariadenia; a
- $SCR^{\text{diverzifikované}^{**4})}$ je kapitálová požiadavka na solventnosť vypočítaná na základe konsolidovaných údajov podľa článku 336 písm. a) delegovaného nariadenia po úprave zohľadňujúcej kapacitu technických rezerv absorbovať straty a pred úpravou zohľadňujúcou kapacitu odložených daní absorbovať straty.

Článok III

Zrušovacie ustanovenia

Odporúčanie Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 15. januára 2016 č. 1/2016, ktorým sa preberajú usmernenia Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) pre režim Solventnosť II sa mení takto:

V článku II sa vypúšťa písmeno w.

Článok IV

Účinnosť

Toto odporúčanie nadobúda účinnosť dňom zverejnenia vo Vestníku Národnej banky Slovenska.

Vladimír Dvořáček v. r.

**člen bankovej rady a výkonný riaditeľ
útvary dohľadu nad finančným trhom**

4) $SCR^{\text{diverzifikované}^{**}}$ sa rovná tejto sume, v prípade použitia štandardného vzorca:
 $SCR^{\text{diverzifikované}^{**}} = BSCR^{\text{diverzifikované}} + SCR^{\text{diverzifikované}}_{\text{operačné}} + Adj_{TP}^{\text{skupina}}$.

Príloha k odporúčaniu č. 2/2017

Príklady**Príklad metódy založenej na koncepcii hypotetických odložených daní**

Poisťovňa alebo zaistovňa vlastní len akcie a nemá žiadne záväzky. Hodnota akcií podľa Solventnosti II je 100, hodnota akcií pre daňové účely je 80 a sadzba dane je 25 %. Potom súvaha podľa Solventnosti II (kde DTL sú odložené daňové záväzky) vyzerá nasledovne:

$$\text{Akcie} = 100$$

$$\text{DTL} = (100-80) \cdot 25 \% = 5$$

$$\text{BOF} = 95$$

BSCR má hodnotu 39, jediným faktorom vstupujúcim do kapitálovej požiadavky je akciové riziko a neuplatňujú sa žiadne ďalšie vplyvy (diverzifikácia, kapacita technických rezerv absorbovať stratu). V súvahe podľa Solventnosti II v stresovej situácii je hodnota aktív 61, pričom sa nezohľadňujú žiadne DTA. Vzhľadom na to, že neexistujú žiadne iné položky súvahy, na ktoré by sa vzťahovali odložené dane, toto sú všetky informácie, ktoré potrebujeme pre súvahu podľa Solventnosti II v stresovej situácii. Po stresovej situácii je rozdiel hodnoty aktív pre daňové účely -19. V najextrémnejšom prípade by preto poisťovňa alebo zaistovňa mohla nastaviť DTA na úroveň 4,75, pričom DTL zo súvahy zmizne. Najextrémnejšia zmena hodnoty odložených daní predstavuje:

$$\text{nDT} = 4,75 + 5 = 9,75$$

Táto hodnota sa nazýva hypotetické odložené dane (nDT). Za povšimnutie stojí, že sa rovná strate vynásobenej jednotnou sadzbou dane, ktorá je použitá v príklade ($39 \cdot 25 \% = 9,75$). Využijeme to v nižšie uvedenom zjednodušení. V nasledujúcej fáze musí poisťovňa alebo zaistovňa overiť, či by táto hodnota mohla byť uznaná po záťažovom teste založenom na pravdepodobnosti výskytu udalosti raz za 200 rokov. Následne tak vzniká potreba vyhodnotiť, či sa DTA vo výške 4,75 môže použiť v súvislosti s pravdepodobnými budúcimi ziskami po záťažovom teste s pravdepodobnosťou výskytu udalosti raz za 200 rokov.

Poisťovňa alebo zaistovňa môže tiež ako druhú možnosť použiť zjednodušenú metódu uvedenú v tejto časti. Táto metóda využíva dvojstupňový prístup, ktorý oddeľuje oceňovanie od korekcie zohľadňujúcej kapacitu odložených daní absorbovať stratu. Hypotetické odložené dane sú v rámci tohto prístupu medzikrokom predstavujúcim ocenenie tejto korekcie. Podľa vyššie uvedeného sa nDT vypočítajú ako súčin straty a sadzby dane. Tým sa vyhne potrebe zostaveniu súvahy podľa Solventnosti II v stresovej situácii. V rámci druhého kroku by sa uznanie mohlo riadiť nižšie uvedeným postupom:

a) Overte, či je možné uznať nDT plne alebo sčasti na báze DTL na základe posúdenia, či by mohli byť straty kompenzované ziskom z predchádzajúcich rokov alebo ich prevedením do budúceho obdobia a kompenzovaním budúcimi ziskami.

b) Identifikujte zvyšnú časť hypotetických odložených daní.

V uvedenom príklade a za predpokladu, že sú splnené všetky relevantné kritériá pre kompenzáciu, je zvyšná časť hypotetických odložených daní (nDTAr) takáto:

$$\text{nDTAr} = \text{nDTA} - \text{DTL} = 4,75$$

c) Posúďte, či sa nDTAr môže vykazovať na základe pravdepodobných budúcich ziskov poisťovne alebo zaistovne v postresovom prostredí. (V súlade s usmernením 13 môžu poisťovne alebo zaistovne tento krok vynechať, ak by predstavoval príliš veľkú záťaž.)

Ak bude možné po dokončení krokov a) až c) vykázat celú sumu hypotetických odložených daní, čistá SCR bude:

$$\text{SCR} = 39 - 9,75 = 29,25$$

Za predpokladu, že je možná kompenzácia súčasných DTL, avšak nie je pravdepodobné, že poisťovňa alebo zaistovňa bude mať v postresovom prostredí k dispozícii budúce zisky na kompenzovanie nDTAr, platí:

$$\text{SCR} = 39 - 5 = 34.$$

Príklady metódy výpočtu hypotetických odložených daní na základe podmodulu

- a) Príklad možného výpočtu LAC hypotetických odložených daní v daňovom režime, v ktorom sa uplatňuje jednotná sadzba dane na všetky zisky a v ktorom sa vo vzťahu k odpočtu daňovej straty neuplatňujú žiadne špecifické položky ani limity:

Na poisťovňu alebo zaistovňu sa vzťahuje veľmi jednoduchý daňový režim, v rámci ktorého sa všetky zisky zdaňujú sadzbou 25 % a zisky/straty zo všetkých typov transakcií sa zohľadňujú spoločne. Ak by takáto poisťovňa alebo zaistovňa vypočítala svoj pre-DT SCR vo výške 1.000.000 €, potom by hypotetická DTA bola:

$$1.000.000 \text{ €} \times 25 \% = 250.000 \text{ €}$$

- b) Príklad výpočtu LAC hypotetických odložených daní v zložitejšom daňovom režime, kde:

i. na zisky z investícií sa vzťahuje daň vo výške 25 % a všetky ostatné zisky sú zdaňované sadzbou 35 %;

ii. nie je možné kompenzovať straty generované z jedného zdroja ziskami z iných zdrojov.

V tomto prípade musí poisťovňa alebo zaistovňa rozdeliť pre-DT SCR medzi straty, na ktoré sa bude vzťahovať daňová úľava vo výške 25 %, a straty, na ktoré sa bude vzťahovať daňová úľava vo výške 35 %. Dá sa predpokladať, že na straty vyplývajúce z trhového rizika sa bude vzťahovať 25 % daňová úľava a na všetky ostatné 35 % úľava.

Predpokladajme, že poisťovňa alebo zaistovňa má celkový pre-DT SCR vo výške 1.000.000 €, z ktorých po príslušnej redistribúcii diverzifikačného efektu (popis voliteľnej metódy sa nachádza nižšie) bude 70 % odvodených z trhového rizika a 30 % z iných rizikových modulov. V takom prípade by poisťovňa alebo zaistovňa počítala hypotetické DT ako:

$$(700.000 \text{ €} \times 25 \%) + (300.000 \text{ €} \times 35 \%) = 280.000 \text{ €}$$

Voliteľná metóda redistribúcie kapitálovej požiadavky na moduly štandardného vzorca

Ak U je vektor nediverzifikovaného čistého krytia rizika podmodulov v rámci rizikového modulu a C je príslušná korelačná matica, potom diverzifikovaný rizikový kapitál s v tomto module je:

$$s = (U^T \times C \times U)^{0,5}$$

a diverzifikované krytie rizika ri individuálneho podmodulu i je:

$$ri = ui \cdot yi / s, \text{ pričom } yi \in Y, Y = C \times U.$$

Odporúčanie
Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
z 13. marca 2017 č. 3/2017

k uplatňovaniu pasívneho zaistenia k podmodulu upisovacieho rizika
neživotného poistenia

Národná banka Slovenska, Útvary dohľadu nad finančným trhom, s prihliadnutím na usmernenia¹⁾ Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) v nadväznosti na ustanovenia § 3 ods. 2 opatrenia Národnej banky Slovenska zo 14. júla 2015 č. 6/2015 o solventnosti pre poisťovne, na ktoré sa neuplatňuje osobitný režim, a pre zaistovne, pobočky zahraničných poisťovní a pobočky zahraničných zaistovní a článkov 119 až 135, článku 209 a článku 214 delegovaného nariadenia Európskej komisie (EÚ) č. 2015/35 z 10. októbra 2014, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) (ďalej len „delegované nariadenie“) vydáva podľa § 2 ods. 9 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov toto odporúčanie:

Článok I
Úvod

- (1) Toto odporúčanie obsahuje usmernenia určené na zabezpečenie spoločného, jednotného a dôsledného uplatňovania podmodulu katastrofického rizika neživotného poistenia vrátane posudzovania pasívneho zaistenia poisťovní a zaistovní.
- (2) V týchto usmerneniach sa odkazuje na „vývojový diagram pre upisovacie riziko neživotného poistenia“, ktorý predstavuje rozličné podmoduly tvoriace podmodul katastrofického rizika neživotného poistenia štandardného vzorca kapitálovej požiadavky na solventnosť podľa delegovaného nariadenia.
- (3) Na účely týchto usmernení boli vymedzené tieto pojmy:
  - a) „brutto strata“ pre účely zohľadnenia zmierňovania rizika je
    1. v podmodule, ktorý nezávisí od iných podmodulov, strata vypočítaná podľa vzorca uvedeného v tomto podmodule,
    2. v podmodule, ktorý závisí od iných podmodulov, strata vypočítaná podľa vzorca v tomto podmodule, ale s využitím výsledkov z každého podmodulu, od ktorých tento podmodul závisí, očistených o zmierňovanie rizika (ak existuje),
  - b) „agregovaná katastrofická udalosť“ je katastrofická udalosť, ktorej akumulovaná škoda postihuje celú skupinu poistných zmlúv spoločne. Identifikovanie dopadu udalosti na individuálne poistné zmluvy je problematické,
  - c) „katastrofická udalosť“ je udalosť, ktorá postihuje poistné zmluvy, pričom jej dopad možno identifikovať alebo priradiť k individuálnym poistným zmluvám,

---

¹⁾ Usmernenia Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov k uplatňovaniu pasívneho zaistenia k podmodulu upisovacieho rizika neživotného poistenia z 27. novembra 2014 (EIOPA-BoS - 14/173 SK).

- d) „brutto udalosť“ je vymedzenie udalosti s dostatočným rozlíšením, na aplikáciu programu pasívneho zaistenia. Ide o pojem vzťahujúci sa na brutto stratu po rozčlenení,
- e) „vetvy podmodulu katastrofického rizika“ sú druhy jedného zo štyroch hlavných podmodulov katastrofického rizika neživotného poistenia vymedzené v článku 119 delegovaného nariadenia,
- f) „pasívne zaistenie/zaistná ochrana“ je zaistné dojednanie, pri ktorom poisťovňa alebo zaistovňa postupuje riziko zaistovateľovi,
- g) „poistné na obnovu zaistného krytia“ je zvýšenie poistného splatné poisťovni alebo zaistovni určené na obnovu krytia zaistenia,
- h) „dodatočné krytie pre zaistenie viacerých škôd spôsobených jednou poistnou udalosťou (clash cover)“ je zaistenie škodového nadmerku pre dva alebo viaceré poistné krytia alebo zmluvy za účelom zmiernenia straty pri poistnom krytí. Bod pripojenia zaistnej zmluvy (the attachment point) je zvyčajne nad limitmi akejkoľvek poistnej alebo zaistnej zmluvy (pri retrocesii),
- i) „katastrofická udalosť raz za 200 rokov“ je katastrofická udalosť, ktorá zodpovedá hodnote v riziku (VaR) s 99,5 % hladinou spoľahlivosti, v súlade s § 48 ods. 4 zákona č. 39/2015 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- j) „komponent“ je samostatná jednotka výpočtu podmodulu katastrofického rizika neživotného poistenia, pre ktorý sa môže určiť kapitálová požiadavka na solventnosť (ďalej len „SCR“). Môže ísť o jednotku na úrovni podmodulu alebo na nižšej úrovni podrobnosti, napr. región, alebo regióny EHP/mimo EHP pre riziká prírodných katastrof.

Článok II **Usmernenia**

Oddiel I: Poradie uplatňovania usmernení

Usmernenie 1 – Poradie uplatňovania usmernení

Poisťovňa alebo zaistovňa by mala uplatňovať tieto usmernenia postupne podľa ich poradia s cieľom vyhodnotenia svojho pasívneho zaistenia pre zmiernenie katastrofického rizika.

Oddiel II: Špecifikácia udalostí

Usmernenie 2 – Úroveň podrobností potrebná na špecifikáciu katastrofickej udalosti

Poisťovňa alebo zaistovňa by mala na základe článkov 119 až 135 delegovaného nariadenia špecifikovať katastrofické udalosti odohrávajúce sa raz za 200 rokov s dostatočnou úrovňou podrobností, tak aby mohla zohľadniť techniku zmiernovania rizík.

Usmernenie 3 – Špecifikácia katastrof ako agregovaných katastrofických udalostí alebo katastrofických udalostí

- (1) Poisťovňa alebo zaistovňa by mala špecifikovať straty stanovené v rôznych podmoduloch katastrofického rizika buď ako agregované katastrofické udalosti alebo katastrofické udalosti a v prípade katastrofických udalostí určiť aj to, či tieto udalosti postihujú konkrétne poistné zmluvy.
- (2) Pri každom podmodule katastrofického rizika neživotného poistenia by poisťovňa alebo zaistovňa mala špecifikovať typ udalosti takto:

- a) podmoduly rizika zemetrasenia, víchrice, krupobitia, povodne a zosuvu pôdy špecifikované ako agregovaná katastrofická udalosť,
- b) podmodul rizika zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla špecifikovaný ako katastrofická udalosť postihujúca jednu poistnú zmluvu,
- c) podmoduly rizika z poistenia zodpovednosti, leteckého rizika, námorného rizika a rizika požiaru špecifikované ako katastrofická udalosť postihujúca známe poistné zmluvy,
- d) podmodul úverového rizika a rizika spojeného s kauciou špecifikovaný v usmerneniach 13 a 14,
- e) podmodul pre katastrofické riziko neproporcionálneho majetkového zaistenia špecifikovaný v usmernení 11.

Usmernenie 4 – Špecifikácia počtu udalostí pre podmoduly rizika prírodnej katastrofy s ohľadom na regióny EHP

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by mala zväziť počet udalostí pre brutto straty regiónov EHP ako jednu alebo dve po sebe nasledujúce udalosti postihujúce jeden alebo viacero regiónov a nemali by predpokladať, že viacnásobné udalosti sa stávajú v každom regióne.

Usmernenie 5 – Špecifikácia počtu udalostí pre podmoduly rizika prírodnej katastrofy s ohľadom na regióny mimo EHP

Ak v regióne krajín mimo EHP nebol stanovený počet agregovaných katastrofických udalostí, ktoré vytvárajú brutto stratu, poisťovňa alebo zaist'ovňa by mala dodržať podobný prístup, aký sa uplatňuje podľa usmernenia 4 pre každý konkrétny podmodul.

Usmernenie 6 – Výber katastrofickej udalosti

Ak možno stanoviť niekoľko katastrofických udalostí odohrávajúcich sa raz za 200 rokov, poisťovňa alebo zaist'ovňa by mala odvodiť udalosti, ktoré sú v súlade s jej rizikovým profilom, a vybrať udalosť, ktorá povedie k najvyššej škode katastrofického rizika po zohľadnení techník zmierňovania rizík.

Usmernenie 7 – Výška strát v poistení zodpovednosti

- (1) Na určenie veľkosti jednotlivých poistných plnení, ktoré vstupujú do výpočtu straty základných vlastných zdrojov podľa článku 133 delegovaného nariadenia, poisťovňa alebo zaist'ovňa by mala postupovať takto:
  - a) v každej skupine rizika treba určiť riziká s najvyššími limitmi η_i . „Riziko“ na tento účel tvoria všetky poistné zmluvy s rovnakým alebo úzko spojeným poistným krytím a rovnakým poisťníkom (kde poisťníkom je poisťník poistnej zmluvy), ktoré sú platné v tom istom čase,
  - b) každý výsledný limit η_i by sa mal vynásobiť hodnotou 1,15,
  - c) hodnoty η_i vypočítané v písmene b) by sa mali zoskupiť a odpočítať z hodnoty $L_{(liability, i)}$ a každý rozdiel by sa mal proporciónálne rozdeliť pomocou skutočných limitov hodnôt η_i ,
  - d) konečné výsledné hodnoty η_i by sa mali považovať za jednotlivé poistné plnenia z jednej udalosti, z ktorých každé je spojené s rizikom, z ktorého boli odvodené.
- (2) Poisťovňa alebo zaist'ovňa by potom mala byť schopná podľa povahy rizika identifikovať pre každé poistné plnenie η_i , ktoré zaistné krytie sa použije.
- (3) Poisťovňa alebo zaist'ovňa by mala byť pripravená preukázať orgánu dohľadu, že jej nákup pasívneho zaistenia nebol materiálne ovplyvnený tým, či by pokryté riziko bolo rizikom identifikovaným v rámci tohto postupu.

Oddiel III: Rozloženie brutto straty

Kapitálová požiadavka podmodulu katastrofického rizika je určená ako jedna alebo viaceré poistné udalosti. Ak tento detail nie je dostatočný pre účely aplikácie zaistenia pri určení kapitálovej požiadavky je potrebné rozloženie rizika na jeho komponenty, napr. zmluvy, regióny, zložky činnosti, spoločnosti alebo skupiny činnosti.

Usmernenie 8 – Rozloženie brutto straty na jednotlivé krajiny alebo ďalšie zložky

Ak je to potrebné poisťovňa alebo zaistovňa by mala rozložiť brutto stratu, za použitia jednej z metód uvedených ďalej, na jednotlivé zložky alebo na jednotlivé poistné zmluvy tak, aby bolo možné aplikovať pasívne zaistenie:

- a) metóda najväčšieho prispievateľa: brutto strata sa prideli zložke, ktorá je najväčším prispievateľom brutto straty pred diverzifikáciou,
- b) metóda rozloženia: brutto strata sa rozloží medzi príslušné zložky v pomere k ich príspeviu k brutto strate pred diverzifikáciou; prípadne možno prijať prístup využívajúci korelačné matice na rozdelenie straty, ktorý je podobný prístupu pre alokáciu kapitálovej požiadavky na solventnosť skupinám činností,
- c) zmiešaná metóda: pri tejto metóde sa vyberie maximum (na základe najvyššej čistej kapitálovej požiadavky) spomedzi dvoch uvedených metód.

Usmernenie 9 – Rozloženie brutto straty pre podmodul rizika prírodnej katastrofy v súvislosti so scenármi EHP

- (1) Poisťovňa alebo zaistovňa by na rozloženie brutto straty rizika prírodnej katastrofy v súvislosti so scenármi EHP mala postupovať podľa odseku 2 až odseku 4.
- (2) Na rozloženie brutto straty na regióny by poisťovňa alebo zaistovňa mala používať pre riziko víchrice a povodne zmiešanú metódu a pre riziko zemetrasenia a krupobitia metódu najväčšieho prispievateľa.
- (3) Na rozloženie brutto straty na zložky činnosti, spoločnosti alebo skupiny činnosti by poisťovňa alebo zaistovňa mala používať metódu rozloženia.
- (4) Ak je rizikový profil poisťovne alebo zaistovne taký, že odporúčané metódy nie sú vhodné, poisťovňa alebo zaistovňa by si mala zvolit' vhodnejší prístup a odôvodniť ho Národnej banke Slovenska.

Usmernenie 10 – Rozloženie brutto straty pre prírodné katastrofy v regiónoch mimo krajín EHP

- (1) Poisťovňa alebo zaistovňa by mala na rozloženie brutto straty regiónov mimo EHP uplatniť metódy, ktoré sú v súlade s metódami podľa usmernenia 9.
- (2) Ak je rizikový profil poisťovne alebo zaistovne taký, že odporúčané metódy nie sú vhodné, poisťovňa alebo zaistovňa by si mala zvolit' vhodnejší prístup a odôvodniť ho Národnej banke Slovenska.

Usmernenie 11 – Rozloženie brutto straty pre prírodné katastrofy v prípade neproporcionálneho majetkového zaistenia

- (1) Poisťovňa alebo zaistovňa by mala v prípade neproporcionálneho majetkového zaistenia na rozloženie brutto straty uplatniť metódu najväčšieho prispievateľa na pridelenie straty regiónu. Poisťovňa alebo zaistovňa by potom mala odhadnúť expozíciu najvyššiemu riziku v tomto regióne a počet špecifikovaných udalostí ako v príslušných agregovaných katastrofických udalostiach, ktoré sa vzťahujú na podkladové zmluvy. Ak boli vymedzené dve agregované katastrofické udalosti, znamená to, že obe udalosti sa udiali v rovnakom regióne.

- (2) Ak je rizikový profil poisťovne alebo zaisťovne taký, že tento prístup nie je vhodný, poisťovňa a zaisťovňa by si mala zvoliť vhodnejší prístup a odôvodniť ho Národnej banke Slovenska.

Usmernenie 12 – Špecifikácia brutto straty pre podmoduly rizika katastrofy spôsobenej človekom: riziko zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, námorné riziko, letecké riziko, riziko požiaru a riziko poistenia zodpovednosti

- (1) Poisťovňa alebo zaisťovňa by mala určiť konkrétne poistné zmluvy, na ktoré má účinok udalosť brutto straty podmodulu rizika z poistenia zodpovednosti podľa usmernenia 34 až 39. V prípade scenárov námorného rizika, leteckého rizika a rizika požiaru by poisťovňa alebo zaisťovňa mala určiť spôsobené brutto škody, a tým identifikuje vzťahujúce sa zaistenie (vrátane zaistenia škodového nadmerku) aplikované na poistné plnenia.
- (2) Poisťovňa alebo zaisťovňa by v prípade rizika zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla mala predpokladať, že katastrofická udalosť špecifikovaná v delegovanom nariadení vyplýva z jedinej udalosti vedúcej k strate. Poisťovňa alebo zaisťovňa by mala predpokladať, že k strate dôjde v regióne a/alebo v segmente, ktorý najviac prispieva k brutto strate pred diverzifikáciou.
- (3) Ak sa zaistenie aplikuje na konkrétne riziko, poisťovňa alebo zaisťovňa by mala vedieť uspokojivo vysvetliť Národnej banke Slovenska, že nákup pasívneho zaistenia nebol materiálne ovplyvnený tým, či riziko je identifikované pre účely určenia brutto straty alebo či riziko prispieva k tejto brutto strate.

Usmernenie 13 – Rozloženie brutto straty pre scenár veľkého úverového zlyhania úverového rizika a rizika spojeného s kauciou

Pri určovaní najväčších úverových expozícií, by poisťovňa alebo zaisťovňa mala zohľadniť akumuláciu expozícií subjektov v skupine.

Usmernenie 14 – Rozloženie brutto straty pre scenár recesie úverového rizika a rizika spojeného s kauciou

Ak pre účely aplikácie zaistenia je potrebné rozložiť brutto stratu rizika recesie rozličným územiám, priemyselným odvetviam, typom výrobkov alebo všeobecnejšie príslušnému rozsahu uplatňovania zaistenej zmluvy, poisťovňa alebo zaisťovňa by mala brutto stratu prideliť proporcionálne na základe objemov hrubého poistného.

Oddiel IV: Uplatňovanie pasívneho zaistenia

Usmernenie 15 – Použitelnosť pasívneho zaistenia

- (1) Poisťovňa alebo zaisťovňa by mala aplikovať pasívne zaistenie na jednu z týchto úrovní:
- rôzne zóny v rámci jedného regiónu,
  - rôzne regióny v rámci jedného rizika podmodulu,
  - zoskupenie regiónov krajín EHP/mimo EHP v jednom podmodule a rôznych rizík podmodulu katastrofického rizika,
  - zoskupenie podmodulov v rámci podmodulu katastrofického rizika neživotného poistenia, napríklad v prípade stop-loss zaistenia a agregovaných zaistných programov aplikovaných na viaceré podmoduly rizika katastrofy spôsobenej človekom a podmoduly rizika prírodnej katastrofy.
- (2) Poisťovňa alebo zaisťovňa môže takto aplikovať aj zaistné krytie špecifické pre konkrétne skupiny činnosti alebo zložky činnosti.

- (3) Ak zaistenie kryje aj riziká iné ako riziká podmodulu katastrofického rizika (napr. stop-loss pre skupinu činnosti), poisťovňa alebo zaistovňa by mala pri určení vplyvu zaistenia v rámci podmodulu katastrofického rizika zohľadniť aj tieto iné riziká (riziká podmodulu poistného a rezerv neživotného poistenia).
- (4) Poisťovňa alebo zaistovňa by mala aplikovať pasívne zaistenie dôsledne v súlade s článkami 209 až 214 delegovaného nariadenia. Poisťovňa alebo zaistovňa by mala zabezpečiť, že nedôjde k dvojitému započítaniu zaistného plnenia podľa článku 209 ods. 1 písm. e) delegovaného nariadenia. Poisťovňa alebo zaistovňa by mala zabezpečiť, že celkové aplikované zaistné plnenie, ktoré je povolené pre výpočet netto straty, neprekročí celkovú kapacitu zaistenia podľa podmienok zaistného krytia.

Usmernenie 16 – Poistné na obnovu zaistného krytia (reinstatement) pri aktívnom zaistení

- (1) Poisťovňa alebo zaistovňa môže zohľadniť prijatie poistného na obnovu zaistného krytia pri aktívnom zaistení, ak Národnej banke Slovenska preukáže, že toto poistné bude splatné po nastatí brutto udalosti špecifikovanej v podmodule katastrofického rizika.
- (2) Poisťovňa alebo zaistovňa vo svojich výpočtoch brutto straty zohľadnia dodatočné expozície voči druhej a nasledujúcim udalostiam, ktoré vyplývajú z obnovy krytia po prijatí tohto poistného pri aktívnom zaistení.

Usmernenie 17 – Ďalšie vplyvy na základné vlastné zdroje v dôsledku podnetu podľa zmluvy o pasívnom zaistení

Poisťovňa alebo zaistovňa by mala zohľadniť poistné na obnovu zaistného krytia alebo iné dodatočné peňažné toky, ktoré môžu vzniknúť z dôvodu možností podľa zaistnej zmluvy vyvolané nastatím brutto škody.

Usmernenie 18 – Poradie činností zabezpečenia zaistenia

Poisťovňa alebo zaistovňa by mala zabezpečenie zaistenia uplatniť v poradí stanovenom v ich zmluvných dohodách, ktoré sa vzťahujú na podkladové riziko.

Usmernenie 19 – Proporcionálne zaistenie

- (1) Poisťovňa alebo zaistovňa by mala pri viacerých proporcionálnych zaisteniach, a to kvótové zaistenie („quota share“), excedentné zaistenie a proporcionálne fakultatívne zmluvy, hrubú udalosť rozdeliť proporcionálne medzi tieto zaistné zmluvy.
- (2) Ak zmluva o proporcionálnom zaistení podlieha „limitu pre udalosť“ alebo podobnému limitu, brutto strata pridelená tejto zmluve nesmie prekročiť tento limit a každá suma, o ktorú sa tento limit prekročí, sa pripočíta znova k ponechanému („net retained“) podielu na strate.

Usmernenie 20 – Neproporcionálne zaistenie na riziko (per risk)

Poisťovňa alebo zaistovňa môže využiť zníženie rizika vplyvom neproporcionálneho zaistenia škodového nadmerku a neproporcionálnych fakultatívnych zmlúv pri určovaní kapitálovej požiadavky podľa štandardného vzorca, len ak brutto udalosť je možné prerozdeliť na jednotlivé udalosti pre podkladové poistné zmluvy vystavené riziku. V usmernení 3 sa stanovujú podmoduly, kde by táto situácia mohla nastať.

Usmernenie 21 – Neproporcionálne zaistenie na udalosť (per event)

- (1) Poist'ovňa alebo zaist'ovňa môže využiť zníženie rizika vplyvom neproporcionálneho zaistenia len pre stanovené brutto udalosti, ak stratu možno primerane rozdeliť.
- (2) Poist'ovňa a zaist'ovňa by mala náležite zväziť zohľadnenie menej častých zmluvných dojednaní, ako sú franšízy, čiastočné pokrytie alebo spolupoistenia.

Usmernenie 22 – Zmluvy nezaložené na báze odškodnenia a bázické riziko

Zmluvy, ktorých zaistné plnenie nie je určené na báze odškodnenia, sa nepoužijú na zníženie rizika pri určovaní kapitálovej požiadavky podľa štandardného vzorca, pokiaľ nemožno dokázať, že úroveň bázického rizika nie je významná na základe definície scenára.

Usmernenie 23 – Použitie agregovaných zmlúv a zaistenie viacerých škôd spôsobených jednou poistnou udalosťou (clash cover)

- (1) Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by mala vybrať úroveň výpočtu kapitálovej požiadavky na solventnosť pre katastrofické riziko neživotného poistenia, pri ktorej zohľadní agregované zaistné zmluvy. Výber by sa mal riadiť podstatou mechanizmu zmiernovania rizika a zohľadnenie zmiernenia rizík by malo nastať vtedy, keď po nastatí brutto udalosti poist'ovňa alebo zaist'ovňa očakáva zaistné plnenia.
- (2) Ak odhad zaistného plnenia vyplýva zo zaistenia viacerých škôd spôsobených jednou poistnou udalosťou (clash cover), poist'ovňa alebo zaist'ovňa Národnej banke Slovenska preukáže, že zmluvy sa budú vzťahovať na katastrofické udalosti vymedzené v štandardnom vzorci.
- (3) Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by mala zabezpečiť, aby nedochádzalo k dvojitému započítaniu zaistného plnenia a musia vedieť vysvetliť a zdôvodniť spôsob uplatnenia Národnej banke Slovenska.

Usmernenie 24 – Posudzovanie zdieľaného zaistného krytia

Ak existuje zdieľané zaistné krytie, poist'ovňa alebo zaist'ovňa by mala dodržiavať zásady uvedené v usmernení 32.

Usmernenie 25 – Zaobchádzanie s výstupmi z nižšej úrovne agregácie

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by mala rozlišovať medzi nákladmi na obnovu zaistného krytia a získaným zaistným plnením pri agregovaní kapitálových požiadaviek na solventnosť za jednotlivé podmoduly katastrofického rizika neživotného poistenia. Ak sa zaistenie na danej úrovni nevzťahuje na túto agregovanú sumu, potom bude nevyhnutné náklady primerane rozdeliť. V tomto prípade sa použije metóda rozloženia (spread method).

Usmernenie 26 – Zaobchádzanie s ďalšími typmi zmlúv, ktoré tu neboli špecifikované

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by mala uplatňovať zásady uvedené v jednotlivých usmerneniach aj na ďalšie zaistné zmluvy alebo ich charakteristiky, ktoré neboli v týchto usmerneniach obsiahnuté.

Oddiel V: Opätovná agregácia netto strát**Usmernenie 27 – Opätovná agregácia netto strát na odvodenie kapitálovej požiadavky na solventnosť pre katastrofické riziko poist'ovne alebo zaist'ovne**

- (1) Ak poist'ovňa alebo zaist'ovňa rozdelia diverzifikovanú brutto stratu na podrobnejšiu úroveň (t. j. tzv. brutto udalosť), aby mohla odhadnúť svoje plnenia zo zaistenia, mala by na odvodenie kapitálovej požiadavky na solventnosť agregovať netto zložky.

- (2) Ak poisťovňa alebo zaistovňa má výstup týkajúci sa kapitálovej požiadavky na solventnosť z rozličných úrovní výpočtu, mala by na základe kombinácie netto zložiek odvodiť kapitálovú požiadavku na solventnosť pre katastrofické riziko neživotného poistenia.
- (3) Príloha č. 1 obsahuje opis spôsobu uplatňovania tohto usmernenia.

Oddiel VI: Dokumentácia a validácia

Usmernenie 28 – Dokumentácia a validácia vybraných katastrofických udalostí

- (1) Poisťovňa alebo zaistovňa by v prípade podmodulu pre katastrofické riziko neživotného poistenia mala Národnej banke Slovenska v pravidelnej správe orgánom dohľadu podľa článku 309 ods. 5 písm. a) delegovaného nariadenia vysvetliť vybrané katastrofické udalosti. Vysvetlenie by malo obsahovať podrobnosti o kľúčových rozhodnutiach pri katastrofickom riziku, argumentáciu o iných možnostiach a odôvodnenie konečného výberu.
- (2) Poisťovňa alebo zaistovňa by mala zdokumentovať podrobnosti o riešených problémoch pri stanovení katastrofických udalostí.

Usmernenie 29 – Dokumentácia metodiky rozloženia

Poisťovňa alebo zaistovňa by mala zdokumentovať použitý mechanizmus rozloženia brutto straty, aby mohla aplikovať zaistný program podľa podmodulu. Obsahom dokumentácie je odôvodnenie vybraného prístupu, popis možných alternatívach vrátane ich výhod a nevýhod a výpočty uskutočnené na dosiahnutie rozloženia brutto straty.

Usmernenie 30 – Dokumentácia k postupom započítania čistej hodnoty a opätovného sčítania

- (1) Poisťovňa alebo zaistovňa by mala zdokumentovať postup použitý na započítanie mitigačného efektu zaistenia na brutto udalosť. To zahŕňa opis:
  - a) programu zaistenia poisťovne alebo zaistovne,
  - b) výpočtov potrebných pre určenie netto hodnoty,
  - c) podrobné údaje o pridelení všetkých zaistných plnení k príslušným podmodulom,
  - d) podrobné údaje o spôsobe, akým bolo vykonaná opätovná agregácia na odvodenie hodnoty SCR_{nICAT} .
- (2) Poisťovňa alebo zaistovňa by vo svojej dokumentácii mala preukázať aj to, že nedošlo k dvojitému započítaniu predpokladaných zaistných plnení.
- (3) Ak poisťovňa alebo zaistovňa využíva upravitel'né prvky poisťného (napr. poisťné na obnovu zaistného krytia), ich dokumentácia by mala obsahovať odôvodnenie metodiky a predpoklady použité na ich odvodenie.

Oddiel VII: Osobitné aspekty v prípade individuálnych poisťovní a zaistovní, ktoré sú súčasťou skupín

Usmernenie 31 – Posudzovanie interného zaistenia

Zaistenie postúpené iným poisťovňami alebo zaistovňami v skupine (tzv. interné zaistenie) sa posudzuje rovnako ako zaistenie uzatvorené so subjektmi mimo skupinu.

Usmernenie 32 – Odhad splatného zaistného plnenia individuálnej poisťovni alebo zaist'ovni v súvislosti so skupinovou zaistnou zmluvou agregovaných katastrofických udalostí

Pri odhadovaní splatného zaistného plnenia na základe agregovanej zaistnej zmluvy (t. j. zmluvy, ktorá chráni proti akumulovaným agregovaným stratám z niekoľkých poisťovní a zaist'ovní skupiny) by mala každá individuálna poisťovňa alebo zaist'ovňa uskutočniť nasledovné kroky:

- a) určiť brutto stratu katastrofickej udalosti odohrávajúcej sa raz za 200 rokov pre individuálnu poisťovňu alebo zaist'ovňu,
- b) určiť brutto stratu katastrofickej udalosti odohrávajúcej sa raz za 200 rokov pre skupinu,
- c) odhadnúť zaistné plnenia v skupinovej zaistnej zmluve,
- d) prideliť zaistné plnenia v súlade so zmluvami, ak existujú, v opačnom prípade odhadnúť zaistné plnenia splatné individuálnej poisťovni alebo zaist'ovni ako pomer brutto straty určenej podľa písmen a)/b) a vynásobené sumou odhadnutou v písmene c).

Usmernenie 33 – Odhad splatného zaistného plnenia individuálnej poisťovni alebo zaist'ovni v súvislosti so skupinovou zaistnou zmluvou pre špecifické riziko katastrofických udalostí

Pri odhadovaní splatného zaistného plnenia na základe zaistnej zmluvy na konkrétne riziko (t. j. zmluvy, ktorá chráni proti konkrétnemu riziku / konkrétnym rizikám) by mala individuálna poisťovňa alebo zaist'ovňa dodržiavať tieto kroky:

- a) určiť, či riziká spúšťajúce stratu odohrávajúcu sa raz za 200 rokov v prípade individuálnej poisťovne alebo zaist'ovne sú rovnaké ako riziká spúšťajúce stratu odohrávajúcu sa raz za 200 rokov na úrovni skupiny,
- b) ak existuje presah, odhadnúť splatné zaistné plnenie individuálnej poisťovne alebo zaist'ovne v rámci skupinovej zaistnej zmluvy.

Oddiel VIII: Zaradenie poisťných zmlúv do skupín rizika z poistenia zodpovednosti pre podmodul katastrofického rizika z poistenia zodpovednosti**Usmernenie 34 – Skupina rizika z poistenia zodpovednosti 1**

- (1) Poisťovňa alebo zaist'ovňa by do skupiny rizika z poistenia zodpovednosti 1 uvedené v prílohe XI delegovaného nariadenia mala zaradiť poisťné zmluvy zodpovednosti za škody vzniknuté v dôsledku profesijného pochybenia kvalifikovaného odborníka.
- (2) Poisťovňa alebo zaist'ovňa by do tejto skupiny rizika mala zaradiť produkty poistenia zodpovednosti vrátane:
  - a) poistenia zodpovednosti pri profesijnom pochybení zdravotného personálu vrátane špecializovaného alebo praktického lekára, nemocníc a iných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, ktorí nesú zodpovednosť pri profesijnom pochybení zdravotného personálu,
  - b) poistenia zodpovednosti za chyby a nedostatky, za škody pri výkone povolania alebo zanedbania odbornej starostlivosti voči tretej strane,
  - c) poisťné krytie pre prípad nekonania a súvisiacej finančnej straty vyplývajúcej zo služieb poskytnutých spoločnosťou,
  - d) poisťné krytie pre prípad porušenia záruky alebo ochrany duševného vlastníctva,
  - e) poisťné krytie pre prípad zodpovednosti za ublíženie na zdraví alebo poškodenie majetku (či už materiálneho alebo finančného) a súvisiaceho poistenia nákladov na odškodné a súdne trovy vyplývajúce z chýb alebo nedbanlivosti pri výkone povolania.

Usmernenie 35 – Skupina rizika z poistenia zodpovednosti 2

- (1) Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by do skupiny rizika z poistenia zodpovednosti 2 uvedenú v prílohe XI delegovaného nariadenia mala zaradiť poistné zmluvy týkajúce sa zanedbania povinností zamestnávateľov, ktorými sa zabezpečí krytie pre akýkoľvek záväzok, ktorý môže byť uložený zamestnávateľovi v prípade úrazu zamestnanca počas výkonu jeho zamestnania.
- (2) Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by do tejto skupiny rizika mala zaradiť záväzky, ktoré kryjú:
  - a) poskytnutie preventívneho alebo liečebného lekárskeho ošetrovania alebo starostlivosti súvisiaceho s pracovnými úrazmi alebo chorobou z povolania,
  - b) finančné odškodnenie za takéto ošetrovanie,
  - c) finančné odškodnenie za pracovný úraz alebo chorobu z povolania.

Usmernenie 36 – Skupina rizika z poistenia zodpovednosti 3

- (1) Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by do skupiny rizika z poistenia zodpovednosti 3 uvedenú v prílohe XI delegovaného nariadenia mala zaradiť poistné zmluvy, ktoré kryjú zodpovednosť riadiacim zamestnancom alebo samotnej organizácii pre prípad strát z dôvodu súdneho sporu týkajúceho sa údajných pochybení pri výkone ich funkcie vrátane krytia nákladov na právne zastúpenie v dôsledku trestného, správneho alebo súdneho konania.
- (2) Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by do tejto skupiny rizika mala zaradiť poistenie zodpovednosti riadiacich zamestnancov a poistenie zodpovednosti pri výkone zamestnania.

Usmernenie 37 – Skupina rizika z poistenia zodpovednosti 4

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by do skupiny rizika z poistenia zodpovednosti 4 uvedenú v prílohe XI delegovaného nariadenia mala zaradiť poistné zmluvy pokrývajúce zodpovednosť vyplývajúcu z nedbanlivosti alebo opomenutia, ktorá má za následok ublíženie na zdraví a/alebo poškodenie majetku tretej strany, iné ako:

- a) tie, na ktoré sa vzťahuje poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a námorné, letecké a dopravné poistenie,
- b) tie, ktoré sú zaradené do skupín rizika z poistenia zodpovednosti 1, 2, 3 a 5 prílohy XI delegovaného nariadenia,
- c) poistenie zodpovednosti voči tretím osobám poskytované individuálnym domácnostiam, jednotlivcom (vrátane poľovníkov) a samostatne zárobkovo činným remeselníkom alebo osobám vykonávajúcim umeleckú činnosť,
- d) poistenie zodpovednosti voči tretím osobám za škody alebo poranenia spôsobené domácimi zvieratami.

Usmernenie 38 – Skupina rizika z poistenia zodpovednosti 5

Poist'ovňa alebo zaist'ovňa by do skupiny rizika z poistenia zodpovednosti 5 uvedenú v prílohe XI delegovaného nariadenia mala zaradiť neproporcionálne zaistené zmluvy pre všetky skupiny rizika z poistenia zodpovednosti vymedzených v tejto prílohe.

Usmernenie 39 – Alokácia a odčlenenie

- (1) Ak poistenie alebo proporcionálne zaistenie zodpovednosti je predávané v podobe balíkov služieb zahŕňajúce riziká, ktoré patria do viac ako do jednej z uvedených skupín rizika, poist'ovňa alebo zaist'ovňa by mala odčleniť jednotlivé riziká a alokovať poistné

do najvhodnejšej skupiny rizika pre dané poistné krytie. Ak poistné nie je zaznamenávané samostatne, pre alokáciu je možné využiť údaje o poistných plneniach.

- (2) Poistovňa alebo zaistovňa by mala byť schopná poskytnúť podporné dôkazy a odôvodnenie takejto alokácie.
- (3) Poistovňa alebo zaistovňa by pri uplatňovaní tohto usmernenia o odčlenení mali použiť princíp proporcionality.

Oddiel IX – Špecifické usmernenie pre skupinový výpočet

Usmernenie 40 – Posudzovanie zaistenia

Ak interné zaistenie ovplyvňuje zaistné plnenie od externého zaistovateľa, poisťovňa alebo zaistovňa s účasťou by mala zohľadniť interné zaistenie vo výpočte vplyvu externého zaistenia.

Článok III Zrušovacie ustanovenie

Odporúčanie Útvaru dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska z 15. januára 2016 č. 1/2016, ktorým sa preberajú usmernenia Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) pre režim Solventnosť II sa mení takto:

V článku II sa vypúšťa písmeno I.

Článok IV Účinnosť

Toto odporúčanie nadobúda účinnosť dňom zverejnenia vo Vestníku Národnej banky Slovenska.

Vladimír Dvořáček v. r.
člen bankovej rady a výkonný riaditeľ
útvaru dohľadu nad finančným trhom

Príloha č. 1 k odporúčaniam č. 3/2017

Táto príloha obsahuje opis spôsobu aplikácie usmernenia č. 27. Obsahuje popis prístupov na odčlenenie a opätovnú agregáciu s cieľom uplatniť relevantný a konzistentný prístup k rôznym typom zaistného krytia v rámci podmodulu katastrofického rizika neživotného poistenia. V prílohe sú popísané dve metódy a poisťovňa alebo zaistovňa určí vhodnejšiu metódu.

Metóda 0:

Odhad zaistných plnení pre agregované zaistné krytia podľa metódy 0: Poisťovňa alebo zaistovňa aplikuje zaistné krytie na výsledok každého podmodulu samostatne, pričom odhadované zaistné plnenia neprekročia limit zaistnej zmluvy.

Metóda 1:

Odhad zaistných plnení pre agregované zaistné krytia podľa metódy 1: Poisťovňa alebo zaistovňa určí najnižší spoločný komponent z vývojového diagramu pre modul upisovacieho rizika neživotného poistenia tak, aby zahŕňal relevantné podmoduly.

- a) Pre agregované zaistné krytie, ktoré zahŕňa riziko víchrice a riziko krupobitia je tento komponent podmodul rizika prírodnej katastrofy.
- b) Pre agregované zaistné krytie, ktoré zahŕňa riziko víchrice a riziko zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla je tento komponent podmodul katastrofického rizika neživotného poistenia.

Ďalším krokom je určenie brutto diverzifikovanej straty pre tento komponent a potom späťne alokovať do podrobnejšie komponentov s cieľom uplatniť agregované zaistné krytie. Výsledky sa potom agregujú vo výpočte kapitálovej požiadavky podmodulu katastrofického rizika neživotného poistenia.

1) Výchrica – zaistenie na úrovni krajiny (regiónu) EHS

- a) Určí sa brutto diverzifikovaná strata na úrovni EHS zahŕňajúca diverzifikačný efekt medzi krajinami/regiónmi.
- b) Spätná alokácia brutto diverzifikovanej straty podľa usmernenia 8 na nižšiu úroveň, a to na jednotlivé krajiny alebo regióny EHS.
- c) Aplikuje sa zaistné krytie pre jednotlivé krajiny (regióny) na brutto diverzifikovanú stratu krajiny (regiónu) EHS.
- d) Sčítanie netto diverzifikovaných komponentov za krajiny, a tým stanovenie netto diverzifikovanej kapitálovej požiadavky pre riziko víchrice.

2) Výchrica (EHS a krajiny mimo EHS) – zaistenie na úrovni krajiny (regiónu) EHS a mimo EHS a agregované zaistné krytie (všetky územia)

- a) Postupuje sa ako v časti 1 pre zaistné krytie na úrovni krajiny EHS.
- b) Postupuje sa ako v časti 1 pre zaistné krytie na úrovni krajiny mimo EHS.
- c) Určí sa brutto diverzifikovaná strata pre podmodul rizika víchrice (očistené o zaistné krytie na úrovni krajiny (regiónu) EHS a mimo EHS).
- d) Aplikuje sa agregované zaistné krytie pre krajiny EHS a mimo EHS, a tým stanovenie netto diverzifikovanej kapitálovej požiadavky pre riziko víchrice (očistené o zaistné krytie na úrovni krajiny (regiónu) EHS a mimo EHS a agregované zaistné krytie pre všetky územia).

3) Výchrica zaistenie na úrovni krajiny a agregované zaistné krytie pre riziko výchrice a krupobitia.

Očakáva sa, že sa použije metóda 1 spoločne pre krytie výchrice a krupobitia. Hoci sa v tomto prípade neočakáva použitie metódy 0, jej popis je taktiež uvedený nižšie.

Metóda 1

- a) Postupuje sa ako v časti 2 alebo 1 (ak neexistuje agregované krytie pre všetky územia), a to samostatne pre podmodul výchrice a pre podmodul krupobitia. Týmto postupom sa stanoví netto diverzifikovaná kapitálová požiadavka pre riziko výchrice (očistená o zaistné krytie na úrovni krajiny (regiónu) EHS a mimo EHS).
- b) Určí sa diverzifikovaná strata na úrovni podmodulu rizika prírodnej katastrofy (očistená o zaistné krytie na úrovni krajiny (regiónu) EHS a mimo EHS zohľadňujúca diverzifikačný efekt medzi všetkými rizikami podmodulu prírodnej katastrofy).
- c) Spätná alokácia (metódou rozloženia) diverzifikovanej straty do podmodulu výchrice a podmodulu krupobitia (očistené o zaistné krytie na úrovni krajiny (regiónu) EHS a mimo EHS a diverzifikované voči rizikám prírodných katastrof).
- d) Aplikuje sa agregované zaistné krytie na získanie netto kapitálovej požiadavky pre podmodul rizika výchrice a podmodul rizika krupobitia, a tým stanovenie spoločnej netto kapitálovej požiadavky pre obe riziká výchrice a krupobitia (očistené o zaistné krytie na úrovni krajiny (regiónu) EHS a mimo EHS a agregované zaistné krytie pre riziko výchrice a krupobitia).
- e) Sčítanie netto kapitálová požiadavka pre obe riziká výchrice a krupobitia, netto kapitálová požiadavka pre zemetrasenie, netto kapitálová požiadavka pre povodeň a netto kapitálová požiadavka pre zosuv pôdy, a tým stanovenie netto diverzifikovanej kapitálovej požiadavky pre podmodul rizika prírodnej katastrofy (očistené o zaistné krytie na úrovni krajiny (regiónu) EHS a mimo EHS a agregované zaistné krytie pre riziko výchrice a krupobitia).

Metóda 0

- a) Postupuje sa ako v časti 2 alebo 1 (ak neexistuje agregované krytie pre všetky územia), a to samostatne pre podmodul výchrice a pre podmodul krupobitia.
- b) Aplikuje sa agregované zaistné krytie samostatne pre podmodul výchrice a pre podmodul krupobitia.
- c) Určí sa diverzifikovaná strata na úrovni podmodulu rizika prírodnej katastrofy.
- d) Skontroluje sa či netto kapitálová požiadavka pre podmodul rizika prírodnej katastrofy negeneruje zaistné plnenia prevyšujúce limit agregovaného zaistného krytia.
- e) Ak predpokladané zaistné plnenia prevyšujú limit podľa predchádzajúceho písmena, je potrebné použiť metódu 1.

4) Zaistenie na úrovni krajiny pre riziko výchrice, zaistenie rizika motorových vozidiel a agregované zaistné krytie pre výchricu a zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Očakáva sa, že sa použije metóda 1.

Metóda 1

- a) Postupuje sa ako v časti 2 alebo 1 (ak neexistuje agregované krytie pre všetky územia) pre podmodul výchrice (očistené o zaistné krytie na úrovni krajiny).
- b) Aplikuje sa zaistenie rizika motorových vozidiel pre podmodul rizika zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (očistené o zaistné krytie pre špecifické riziko).

- c) Určí sa diverzifikovaná strata na úrovni podmodulu rizika prírodnej katastrofy a na úrovni podmodulu rizika katastrofy spôsobenej človekom (očistené o zaistné krytie na úrovni krajiny v rámci rizika víchrice a očistené o zaistné krytie pre riziko motorových vozidiel) využívajúce údaje aj z ostatných podmodulov podmodulu rizika prírodnej katastrofy a ostatných podmodulov podmodulu rizika katastrofy spôsobenej človekom.
- d) Určí sa diverzifikovaná strata na úrovni podmodulu katastrofického rizika neživotného poistenia so zohľadnením diverzifikačného efektu medzi podmodulom rizika prírodnej katastrofy a podmodulom rizika katastrofy spôsobenej človekom (očistené o zaistné krytie na úrovni krajiny v rámci rizika víchrice a očistené o zaistné krytie pre riziko motorových vozidiel, ale bez zohľadnenia agregovaného zaistného krytia). Späť sa alokuje diverzifikovaná strata (metódou rozloženia) do podmodulu rizika prírodnej katastrofy a podmodulu rizika katastrofy spôsobenej človekom víchrice a následne do podmodulu víchrice a podmodulu rizika zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (očistené o zaistné krytie na úrovni krajiny v rámci rizika víchrice a očistené o zaistné krytie pre riziko motorových vozidiel a diverzifikované).
- (e) Aplikuje sa agregované zaistné krytie na získanie netto kapitálovej požiadavky pre podmoduly rizika víchrice a rizika zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.
- (f) Netto diverzifikovaná strata na úrovni podmodulu katastrofického rizika neživotného poistenia sa určí z kapitálovej požiadavky katastrofického rizika neživotného poistenia určenej podľa písmena d), z ktorej sa odpočíta kapitálová požiadavka pre víchricu a pre motorové vozidlá a pripočíta netto kapitálová pre víchricu a motorové vozidlá. SCR_{cat} (po aplikovaní agregovaného zaistného krytia) = SCR_{cat} (pred aplikovaním agregovaného zaistného krytia) - $SCR_{vichrica}$ - SCR_{motor} + netto $SCR_{vichricamotor}$ (po aplikovaní agregovaného zaistného krytia).

Príloha č. 2 k odporúčaniu č. 3/2017

Vývojový diagram pre upisovacie riziko neživotného poistenia

Výpočet SCR pre neživotné poistenie je možné vyjadriť stromovým grafom, v ktorom sú realizované určité prvotné výpočty, ktoré sú následne agregované s inými v rámci hierarchie, až do konečnej fázy, v ktorej sa vypočíta SCR neživotného poistenia.

Matematický koreňový strom predstavuje štruktúru prepojených uzlov (v prípade Solventnosti II ide o vyššie uvedené výpočtové kroky). Jeden počiatkový uzol nazývaný koreňový uzol (v našom prípade je to konečný výpočet SCR) je spojený s jedným alebo viacerými uzlami „potomkami“, ktoré tiež môžu mať „potomkov“ pripojených k ďalším uzlom. Uzol nemusí mať potomkov a môže sa nazývať „list“; uzly s „potomkami“ sa nazývajú „vetvy“. Analógia so stromom vzniká prirodzene, koreňový uzol je základom stromu, „vetvy“ sa delia a vyrastajú z koreňa a v závere táto štruktúra končí „listami“ (v našom prípade sú nimi počiatkové výpočty SCR). Ak uzol X má potomka Y, potom hovoríme, že X je „rodičom“ Y. Ak uzol Y má potomka Z, potom hovoríme, že X je „prarodičom“ Z, a tak ďalej.

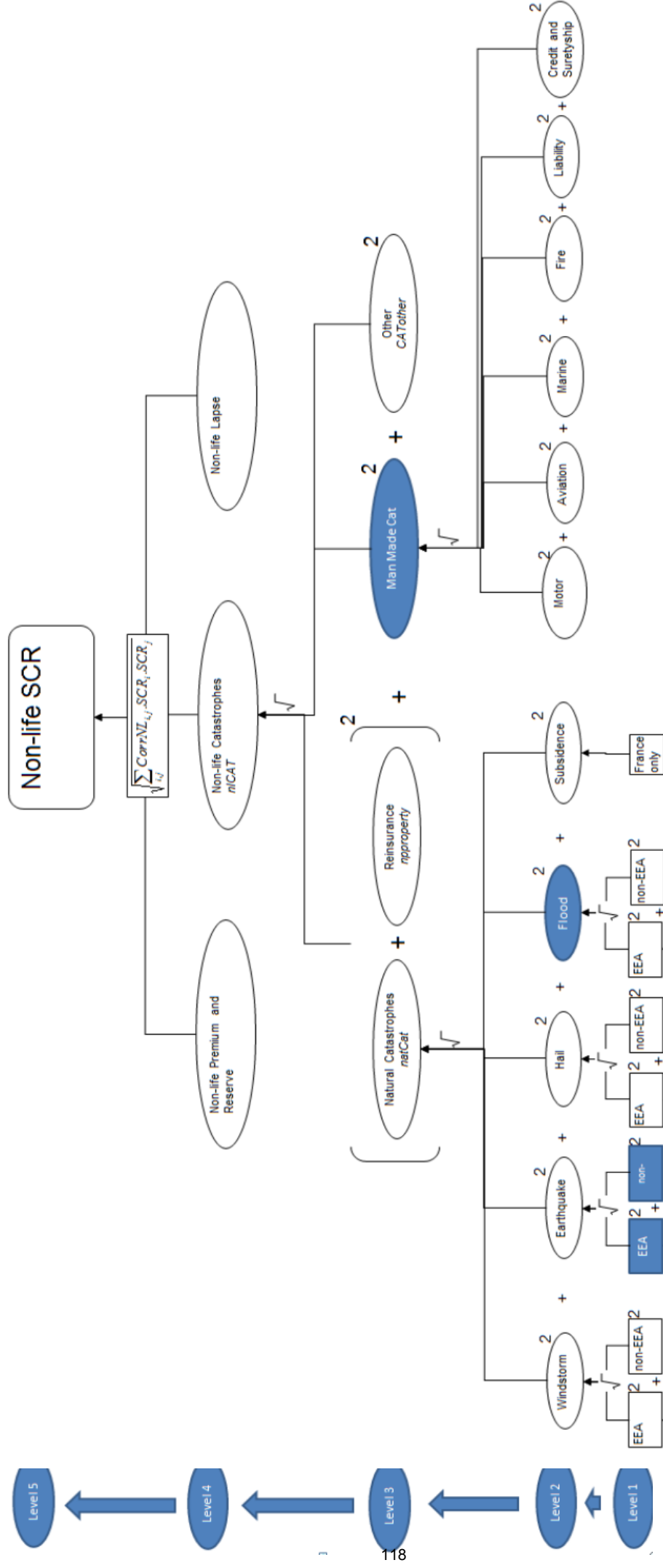
Matematické stromy sú často ilustrované „hore nohami“, pričom koreňový uzol je na vrchole alebo na špici štruktúry. Nie je to nutné, môže to však byť užitočné, pretože v kontexte výpočtu SCR je konečná odpoveď na vrchole hierarchie „úrovni agregácie“. Dokážeme spočítať počet uzlov od koreňového uzla. Čo sa týka katastrofického prvku neživotného poistenia v rámci Solventnosti II, nižšie uvedená štvrtá úroveň agregácie nás dovedie k výpočtu kapitálovej požiadavky katastrofického rizika neživotného poistenia. Nasledujúce „úrovne agregácie“ definujeme v súlade s metodikou, v rámci ktorej výpočet SCR predstavuje konečný krok agregácie a počiatkové výpočty sú najprv agregované na úrovni ich rodičovského uzla. Je potrebné mať na pamäti, že sa vzťahujú len na katastrofický prvok výpočtu, hoci pre úplnosť je uvedená aj agregácia s upisovacím rizikom neživotného poistenia:

- a) Úroveň agregácie 5: Agregácia podmodulu katastrofického rizika a podmodulu rizika poistného a rezerv, ktoré tvoria upisovacie riziko neživotného poistenia,
- b) Úroveň agregácie 4: Agregácia podkladových podmodulov kapitálovej požiadavky upisovacieho katastrofického rizika neživotného poistenia,
- c) Úroveň agregácie 3: Agregácia podkladových podmodulov kapitálovej požiadavky rizika prírodnej katastrofy a agregácia podkladových podmodulov kapitálovej požiadavky rizika katastrofy spôsobenej človekom,
- d) Úroveň agregácie 2: Agregácia jednotlivých podkladových podmodulov prírodnej katastrofy a jednotlivých podkladových podmodulov katastrofy spôsobenej človekom: t.j. podmoduly rizika víchrice, zemetrasenia, povodne, krupobitia a zosuvy pôdy, podmoduly rizika zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, námorného rizika, leteckého rizika, rizika požiaru, rizika z poistenia zodpovednosti a úverového rizika a rizika spojeného s kauciou,
- e) Úroveň agregácie 1: Agregácia na úrovni EHP a regiónov nepatriacich do EHP v súvislosti s kapitálovými požiadavkami rizika víchrice, zemetrasenia, povodne, krupobitia a zosuvu pôdy,
- f) Úroveň agregácie 0: Agregácia na úrovni jednotlivých regiónov v súvislosti s kapitálovými požiadavkami rizika víchrice, zemetrasenia, povodne, krupobitia a zosuvu pôdy.

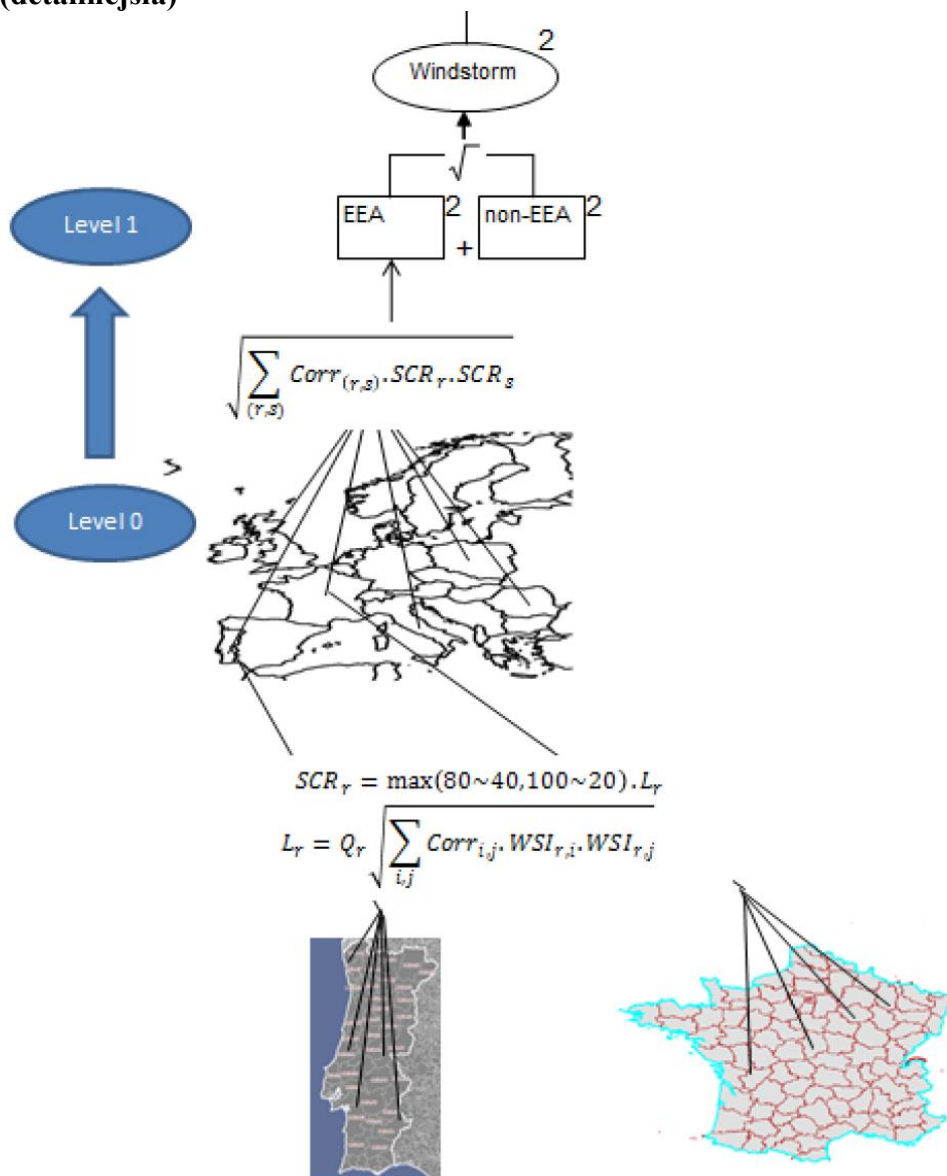
Vyššie definované pojmy sú bežne používané v usmerneniach týkajúcich sa zaistenia. Keď hovoríme o smerovaní „nahor“, myslí sa tým úroveň agregácie výsledkov výpočtov z predchádzajúceho kroku – t.j. úroveň agregácie s číslom o jedno vyšším než je momentálna úroveň. V praxi zodpovedajú úrovne agregácie takým charakteristikám ako napríklad: rozdelenie podľa krajín, kombinácie prírodných udalostí a udalostí spôsobených človekom a tiež kombinácie nárokov vyplývajúcich z katastrof a ostatných nárokov. Zaistenie sa môže vzťahovať (a v praxi sa vzťahuje) na ktorúkoľvek z týchto úrovní. Krytia typu Stop-Loss sa často vzťahujú len na celkové nároky (t.j. na najvyššie úrovne agregácie), hoci niektoré zaistenia sú špecifické pre jednotlivé krajiny a prírodné riziká. Usmernenia sú vytvorené tak, aby zohľadňovali rozmanitosť zmlúv, ktoré sú na trhu, a umožňujú, aby sa výpočet riadil ekonomikou týchto zmlúv.

1. Vývojový diagram zobrazujúci výpočet SCR neživotného poistenia

Zdroj: Usmernenie Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov

2. Úroveň 0 (detailnejšia)

Zdroj: Usmernenie Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov

Vo všeobecnosti platí, že ak ste použili na niektorý uzol zaisťovaciu zmluvu (a prípadne aj na iné uzly na danej úrovni), potom sa ráta s tým, že takáto zmluva sa použila aj na rodiča (a nemôže sa preto použiť na jeho prarodičov atď.).

Príklad 1 (povolený len v prípade, že celkové zmiernenie rizika je v súlade s podmienkami programu): Pozrite si znázornený diagram. Zaisťovacia zmluva sa použije na: úroveň 1 zemetrasenie v EHP, úroveň 1 zemetrasenie mimo EHP. Úroveň 2 povodeň. Úroveň 3 dôsledok ľudskej činnosti.

Príklad 2 (nie je povolený): Zaisťovacia zmluva sa použije na úroveň 1 veterná smršť v EHP a tiež na úrovni 3 prírodné katastrofy – toto je započítané dvakrát, pretože úroveň 3 prírodné katastrofy je prarodičom úrovne 1 veterná smršť v EHP.

**Metodické usmernenie
Útvary dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska
z 13. marca 2017 č. 3/2017**

**ku komunikácii medzi Národnou bankou Slovenska, štatutárnymi
audítormi a audítorskými spoločnosťami
vykonávajúcimi štatutárny audit bánk**

Národná banka Slovenska, útvar dohľadu nad finančným trhom, na základe ustanovenia § 1 ods. 3 písm. a) bodu 3 a § 3 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 6 ods. 13, § 40 ods. 7 a § 45 ods. 6 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 29 ods. 1 zákona č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov vydáva toto metodické usmernenie.

**Článok 1
Účel**

(1) Účelom tohto metodického usmernenia je poskytnúť základný rámec na zabezpečenie efektívnej komunikácie medzi Národnou bankou Slovenska (ďalej len „NBS“) a štatutárnymi audítormi a audítorskými spoločnosťami (ďalej len „audítori“) vykonávajúcimi štatutárny audit bánk.

(2) Toto metodické usmernenie obsahuje zásady efektívnej komunikácie, vzájomnú výmenu informácií medzi NBS a audítormi, ako aj zoznam oblastí, (uvedených v prílohe) ktoré môžu slúžiť ako pomôcka pri vzájomnej komunikácii. Toto metodické usmernenie však neobsahuje taxatívny výpočet skutočností a informácií, ktoré je potrebné zohľadniť pri komunikácii, v individuálnom prípade je možné požadovať aj ďalšie súvisiace informácie.

**Článok 2
Definície**

Na účely tohto metodického usmernenia sa rozumie

- a) hĺbkovou komunikáciou komunikácia, ktorá prebieha s audítormi globálne systémovo významných bánk (G-SII) a inak systémovo významných bánk (O-SII) a ostatných bánk, ktoré určila NBS na základe posúdenia ich veľkosti a vnútornej organizácie, ako aj povahy, rozsahu a zložitosti ich činností s cieľom získať ďalšie informácie o príslušnej banke na účely dohľadu,
- b) dôležitými informáciami informácie získané počas dohľadu alebo štatutárneho auditu banky, ktoré by mohli zmeniť alebo ovplyvniť hodnotenie alebo rozhodnutie NBS alebo audítora, ktorý sa spolieha na tieto informácie na účely vykonávania svojich úloh,
- c) informáciami o banke informácie týkajúce sa konkrétnej banky,
- d) informáciami o príslušnom odvetví banky informácie týkajúce sa odvetvia banky ako celku alebo časti odvetvia,

- e) informovanou osobou osoba, ktorá je zamestnancom NBS alebo audítor, ktorá má dostatočné a aktuálne informácie o rizikovom profile, veľkosti a zložitosti činností banky a o prerokovávanej oblasti,
- f) oprávnenou osobou osoba, ktorá je zamestnancom NBS alebo audítor, ktorá má zákonné oprávnenie konať v mene svojej organizácie, aby si mohla vymieňať informácie a v prípade potreby prijať rozhodnutia týkajúce sa prerokovávanej oblasti,
- g) vedúcim tímu dohľadu zamestnanec NBS zodpovedný za organizovanie a koordináciu práce dohľadového tímu vykonávajúceho dohľad nad bankou,
- h) dvojstranným stretnutím stretnutie medzi NBS a audítorom banky,
- i) trojstranným stretnutím stretnutie medzi NBS, audítorom a bankou.

Článok 3 **Zásady efektívnej komunikácie**

(1) NBS v rámci svojej komunikácie s audítormi uplatňuje primeraný prístup s cieľom zosúladiť rozsah vymieňaných informácií, formu, okruh účastníkov, frekvenciu, načasovanie a spôsob komunikácie s veľkosťou banky, vnútornou organizáciou a povahou, rozsahom a zložitou jej činnosťou.

(2) Medzi zásady efektívnej komunikácie patria:

- a) výmena potrebných informácií - táto zásada si vyžaduje identifikáciu oblastí spoločného záujmu NBS a audítorov; napríklad vypracovaním a prekonzultovaním zoznamu otázok špecifických pre banku vrátane jej odvetvia, prípadne aktuálnych a novovzniknutých otázok, ktoré by mohli mať vplyv na výkon dohľadu a štatutárny audit banky,
- b) výmena požadovaných informácií - táto zásada si vyžaduje výmenu informácií, ktoré sú potrebné pre dohľad nad bankou ako aj pre štatutárny audit banky. Pri uplatňovaní hĺbkovej komunikácie si NBS na jednej strane prediskutuje s audítormi najmä audítorský prístup, audítorskú správu a výsledky komunikácie audítorov s riadiacim a kontrolným orgánom, vyšším manažmentom alebo výborom pre audit banky. Na druhej strane NBS poskytne audítorom informácie o zmenách v regulácii, prípadne makroekonomickom vývoji, ako aj výsledky tematických hodnotení v rámci odvetvia banky,
- c) výmena informácií prostredníctvom vhodných komunikačných kanálov - táto zásada si vyžaduje výber adekvátnej formy komunikácie. Písomná komunikácia sa používa v prípadoch, keď je potrebné zabezpečiť zrozumiteľnosť alebo uchovávanie záznamov. Písomnú komunikáciu je možné použiť aj vtedy, keď sa týka správy o audite a komunikácie audítorov s riadiacim orgánom, vyšším manažmentom alebo výborom pre audit banky, zistení a záverov z vykonaných auditov, zložitých odborných tém, novovzniknutých otázok a zmien v regulácii. Osobné stretnutia medzi NBS a audítormi sú preferovanou formou komunikácie najmä v prípade hĺbkovej komunikácie, s cieľom umožniť otvorenú a efektívnu komunikáciu,
- d) výmena informácií medzi informovanými a oprávnenými osobami – táto zásada si vyžaduje, aby primárnymi účastníkmi komunikácie boli vedúci tímu dohľadu a kľúčový audítorský partner. Trojstranné stretnutia sú doplnením dvojstranných stretnutí a uplatňujú sa najmä v prípade hĺbkovej komunikácie. Súčasťou efektívnej komunikácie je zabezpečenie kontinuity, a preto sa vyžaduje vypracovanie a uchovávanie interných záznamov z komunikácie; napríklad zápisnica alebo súhrnný zápis o komunikácii, prediskutované otázky, závery z diskusií,
- e) včasná výmena informácií - táto zásada si vyžaduje aby NBS stanovila vhodnú frekvenciu a načasovanie komunikácie medzi NBS a audítormi, V prípade

novovzniknutých tém, ktoré si vyžadujú okamžité riešenie, komunikácia sa môže uskutočniť aj mimo stanoveného režimu pravidelných stretnutí. V prípade hĺbkovej komunikácie by bolo vhodné, aby sa dvojstranné stretnutia uskutočnili najmenej raz ročne.

- f) spoločná komunikácia - spoločné stretnutia medzi NBS a audítormi sa uskutočňujú najmenej raz ročne bez ohľadu na pravidelne organizované individuálne stretnutia. Cieľom spoločného stretnutia skupiny audítorov alebo oficiálneho zástupcu reprezentujúceho všetkých audítorov s NBS je zabezpečenie všeobecného porozumenia súčasného stavu a budúceho vývoja dohľadových úloh a štatutárneho auditu bánk. V prípade potreby si môže NBS na spoločné stretnutia s audítormi prizvať napríklad príslušné orgány verejnej moci zodpovedné za dohľad nad finančným trhom a za dohľad nad audítormi ako aj ďalšie príslušné orgány, združenia a asociácie alebo tieto orgány informovať o výsledku diskusií s audítormi.
- g) spôsob ochrany vymieňaných informácií – táto zásada sa uplatňuje v priebehu celej komunikácie.

Zverejnenie akejkoľvek informácie zo strany NBS alebo audítora, ktorá sa uskutoční v dobrej viere počas vzájomnej komunikácie, nepredstavuje porušenie žiadneho zmluvného ani právneho obmedzenia týkajúceho sa sprístupňovania informácií.¹⁾ Vymieňané informácie podliehajú požiadavkám dôvernosti.²⁾

Článok 4 **Spoločné ustanovenia**

Týmto metodickým usmernením sa preberajú usmernenia Európskeho orgánu dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo).

Článok 5 **Záverečné ustanovenia**

Toto metodické usmernenie nadobúda platnosť dňom jeho vydania vo Vestníku Národnej banky Slovenska. Právne predpisy súvisiace s predmetom tohto usmernenia sú uvedené na webovom sídle NBS a na webovom sídle Úradného vestníka Európskej únie.

Vladimír Dvořáček v. r.
člen bankovej rady a výkonný riaditeľ
útvary dohľadu nad finančným trhom

¹⁾ Čl. 12 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014 zo 16. apríla 2014 o osobitných požiadavkách týkajúcich sa štatutárneho auditu subjektov verejného záujmu a zrušení rozhodnutia Komisie 2005/909/ES (Ú. v. EÚ L 158, 27.5.2014).

²⁾ Napríklad § 3 ods. 3 a 4 zákona č. 747/2004 Z. z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Príloha k Metodickému usmerneniu č. 3/2017

Zoznam oblastí a informácií, ktoré môžu byť predmetom komunikácie medzi NBS a audítormi

1. Vonkajšie prostredie a rizikový profil banky

- Vonkajšie prostredie, výkonnosť banky, obchodný model, štruktúra banky, koncentrácia rizík, ochota podstupovať riziko
- Zmeny v právnych predpisoch
- Zmeny v účtovných a audítorských štandardoch
- Makroekonomický vývoj ovplyvňujúci odvetvie banky.

2. Správa a riadenie spoločnosti a vnútorné kontroly

- Kultúra, filozofia a štýl činnosti riadiaceho orgánu banky, kvalita riadenia, koncentrácia právomocí medzi členmi riadiaceho orgánu banky
- Vhodnosť členov riadiaceho orgánu, vyššieho manažmentu alebo výboru pre audit banky alebo orgánu, ktorý vykonáva rovnaké funkcie v rámci banky z hľadiska významných otázok súvisiacich s finančným výkazníctvom a kontrolnými funkciami
- Úloha výboru pre audit alebo orgánu vykonávajúceho rovnaké funkcie v banke, v oblasti nad procesom finančného výkazníctva
- Kvalita vzťahu výboru pre audit alebo orgánu vykonávajúceho rovnaké funkcie v rámci banky s audítormi
- Pripomienky k vnútornému kontrolnému systému banky a vnútorným kontrolám vo vzťahu k efektívnosti riadenia, procesu finančného výkazníctva, ku kontrolnému prostrediu, ku kvalite kľúčových kontrolných funkcií ak IT systémom
- Významné nedostatky v procesoch vnútornej kontroly, napríklad závažné nedostatky v kontrolách procesov finančného výkazníctva, môže ísť o pripomienky audítora k účinnosti funkcie interného auditu, funkcie riadenia rizík a útvaru vykonávajúceho funkciu dodržiavania súladu so súvisiacimi právnymi predpismi ako aj s internými predpismi banky.

3. Schopnosť banky pokračovať v činnosti

- Posúdenie rizík spojených s pokračovaním činnosti banky vrátane rizík kapitálovej primeranosti kreditné, trhové a operačné riziko, minimálna požiadavka na vlastné zdroje a oprávnené záväzky, MREL, riziká veľkej majetkovej angažovanosti, ukazovateľa finančnej páky, riziko likvidity a zdrojov financovania
- Pripomienky k oblastiam možného reputačného rizika a rizika vyplývajúceho z nedodržania právnych predpisov bankou; napríklad súdne spory a konania.

4. Audítorský prístup

- Dôležitosť plánovania a vykonávania štatutárneho auditu
- Využitie externých odborníkov pri štatutárnom audite
- Využitie práce interných audítorov
- Uplatňovanie účtovných pravidiel a ich zmien
- Zdroje potenciálnych konfliktov záujmov

- Oblasti, v ktorých boli identifikované významné riziká
- Konkrétne práca audítora pri konkrétnych projektoch
- Významné ťažkosti zaznamenané počas štatutárneho auditu; napríklad nezhody medzi audítormi a členmi riadiaceho orgánu banky, vyšším manažmentom, výborom pre audit
- Okolnosti, ktoré viedli k významnej zmene v plánovaní auditu.

5. Účtovné závierky, oceňovanie aktív a pasív a zverejňovanie informácií

- Názory a úsudky týkajúce sa kľúčových rizikových oblastí a predpokladov vrátane významných účtovných operácií a oceňovania aktív a pasív
- Účtovné postupy a oblasti zahŕňajúce značný stupeň neistoty odhadu
- Významné účtovné odhady a podozrenie zo zaujatosti vedenia banky; napríklad prípady, keď banka dôsledne využíva ocenenie, ktoré vykazuje náznaky optimizmu alebo pesimizmu, prípady, keď banka vykonáva operácie s cieľom dosiahnuť konkrétny účtovný alebo regulatórny výsledok postupom, ktorý je technicky prijateľný, ale skresľuje podstatu transakcie
- Chyby v účtovnej závierke (opravené aj neopravené) zistené v priebehu štatutárneho auditu a ich hodnotenie audítormi
- Primeranosť a spoľahlivosť informácií zverejnených v účtovných závierkach.

6. Audítorská správa a komunikácia audítorov s riadiacim orgánom, vyšším manažmentom alebo výborom pre audit banky alebo s orgánom, ktorý vykonáva rovnaké funkcie v banke, z hľadiska významných otázok súvisiacich s finančným výkazníctvom a kontrolnými funkciami

- Audítorská správa³⁾
- Dodatočná správa určená výboru pre audit.⁴⁾

7. Hlavné zistenia na základe vykonaných audítorských postupov a závery

- Zistenia identifikované v priebehu auditu a oznámené riadiacemu orgánu banky, vyššiemu manažmentu alebo výboru pre audit alebo orgánu, ktorý vykonáva rovnaké funkcie v rámci banky; ide najmä o nedostatky vo vnútornej kontrole, ktoré si vyžadujú pozornosť vedenia banky
- Významné zistenia, o ktorých sa diskutovalo s členmi riadiaceho orgánu banky, vyšším manažmentom alebo výborom pre audit alebo orgánom, ktorý vykonáva rovnaké funkcie v rámci banky.

8. Posúdenia a činnosti dohľadu NBS

- Opatrenia uložené banke na základe výkonu dohľadu
- Zistenia vyplývajúce z posúdenia rizík a preskúmania vykonaných NBS v konkrétnej banke (napríklad SREP⁵⁾)
- Výsledky tematických preverení a partnerských skupinových hodnotení vykonaných NBS v celom odvetví banky

³⁾ Čl. 10 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014.

⁴⁾ Čl. 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 537/2014.

⁵⁾ Usmernenie Európskeho orgánu dohľadu orgánu (EBA/GL/2014/13) o metodológiách a procesoch (SREP).

-
- Pripomienky vyplývajúce z povinného výkazníctva banky vrátane regulátorneho kapitálu,
  - Dodržiavanie príslušných zákonných a obozretných požiadaviek.

9. Iné

- Záležitosti, o ktorých sa diskutovalo v minulých rokoch a na minulých stretnutiach, ktoré sa stále považujú za dôležité
- Záležitosti, týkajúce sa vymenovania, zmeny, odvolania alebo odstúpenia audítora vymenovaného na vykonanie štatutárneho auditu
- Záležitosti vyplývajúce z existujúcich alebo nových požiadaviek stanovených v právnych predpisoch Európskej Únie alebo vo vnútroštátnych právnych predpisoch
- Spätná väzba o kvalite komunikácie medzi NBS a audítormi a spôsoboch, ako zlepšiť komunikáciu.

Vydavateľ: Národná banka Slovenska, ul. Imricha Karvaša 1, 813 25 Bratislava 1,
IČO: 30844789

Periodicita: vychádza podľa potreby Národnej banky Slovenska

Objednávky vybavuje Národná banka Slovenska, odbor právnych služieb, legislatívne
oddelenie, Ing. Eva Dubeňová tel.: 02/ 5787 2471, Ing. Mariana Vašková 02/5787 2472.

E-mail: vestnik@nbs.sk